

HE 242/2022 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2022
NELJÄNNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen neljänneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2022.

Helsingissä 27.10.2022

Pääministeri

SANNA MARIN

Valtiovarainministeri *Annika Saarikko*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2022 *neljänneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 % v. 2022 valtiovarainministeriön syyskuussa 2022 julkaiseman ennusteen mukaan, vaikka kasvu hidastuu selvästi vuoden loppua kohden. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu yhä ja hidastaa talouskasvua sekä nostaa hintoja ja kustannuksia. Lisäksi kuluttajahintojen nousun seurauksena BKT:n kasvu hidastuu, sillä kotitalouksien ostovoiman heikentyminen hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. Lisääntynyt epävarmuus puolestaan siirtää investointeja tulevaisuuteen.

Työllisyysaste on noussut kesällä 73,6 prosenttiin, korkeimmaksi yli 13 vuoteen. Talouden kasvun hidastuminen vaimentaa merkittävästi työllisyyden kehitystä, eikä työllisyysaste nouse loppuvuoden aikana enää merkittävästi. Tästä huolimatta työllisyyden ennustetaan kasvavan 2,3 % ja työttömyysasteen laskevan 6,6 prosenttiin v. 2022. Kuluttajahintojen nousu on kiihtynyt jo lähes 8 prosenttiin, inflaatio laaja-alaisesti ja nousee keskimäärin 6,5 prosenttiin tänä vuonna.

Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pieneni viime vuonna voimakkaasti ja jatkaa pienenemistä vielä tänä vuonna, kun nopea talous- ja työllisyyskasvu ovat lisänneet verotuloja ja pienentäneet työttömyysmenoja. Talouskasvun hidastumisen myötä verotulojen kasvu hidastuu, kun taas menot kasvavat nopeasti, joten julkisen talouden alijäämää alkaa ensi vuonna uudelleen kasvaa. Julkisen talouden rakenteellinen epätasapaino ei ole kadonnut vaan on edelleen mittava. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen alkaa lyhyen tasaantumisen jälkeen uudelleen kasvaa ensi vuonna.

Tuloarviot

Tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 322 milj. eurolla. Verotuloarviota ehdotetaan korotettavaksi hieman yli miljardilla eurolla, mikä selittyy kokonaan kasvaneella ansio- ja pääomatuloveron tuottoarviolla. Arviota on korotettu ennakoitua paremman veropohjaennusteen, ennakoitua korkeampien kertymätietojen, valtion vuoden 2021 verotuksen valmistumiseen liittyvien ennakkotietojen sekä valtion vuoden 2021 jako-osuuden oikaisun perusteella.

Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavan kokonaisuudessaan 235 milj. eurolla. Arviota nostaa erityisesti siirrettyjen määrärahojen peruutukset, joita arvioidaan kertyvän 300 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa arvioitiin. Kehitystä selittää mm. eräiden valtionyritysten ennakoitua pienempi pääomitusarve. Myös arviota päästöoikeuksien huutokaupasta kertyvistä tuloista on kasvatettu 37 milj. eurolla. Samanaikaisesti arviota Suomen osuudesta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksista on vähennetty 103 milj. eurolla johtuen Suomen ennakoitua paremmasta talouskehityksestä.

Korkotulojen, osakkeiden myyntitulojen ja voiton tuloutusten arviota ehdotetaan vähennettäväksi 974 milj. eurolla. Muutos johtuu osakkeiden myyntituloarvion laskusta. Muutoksesta 574 milj. euroa aiheutuu siitä, että aiemmin hallituskauden aikana toteutettujen tulevaisuusinvestointien rahoitukseen kohdennettujen tulojen ennakoitaan kertyvän v. 2023.

Suomen puolustusvalmiuden varmistaminen ja Ukrainan tukeminen

Puolustusvoimien määrärahoja ehdotetaan lisättävän Ukrainalle annettavan tuen kustannusten kattamiseksi 1,5 milj. euroa. Lisäksi Ukrainaan toimitetun puolustusmateriaalin korvaamiseen liittyvät lisämäärärahat ehdotetaan sisällytettävän Puolustusvoimien materiaalsen kehittämisen valtuuteen (PVKEH 2022), jonka kokonaismäärä nousisi 74 milj. euroa. Korvaavista hankinnoista aiheutuvat menot realisoituvat myöhemminä vuosina.

Ukrainan tukemiseen kohdennetaan lisäksi 30 milj. euron rahoitus, joka käytetään joko Suomen maksuosuutena kansainväliseen Ukrainan materiaalitukirahastoon (International Fund for Ukraine) tai suorana tukena Ukrainalle siten, että em. rahoitus osoitettaisiin Ukrainan Suomen suurlähetystön käyttöön kotimaiselta puolustusmateriaaliteollisuudelta tehtäviä hankintoja varten.

Puolustusvoimien materiaalsen kehittäminen 2018 (PVKEH 2018) -tilausvaltuuden enimmäismäärää ehdotetaan lisättävän 104 milj. euroa Laivue 2020 -hankkeen telakkatyön viivästymisestä Puolustusvoimille aiheutuvien seurannaisvaikutusten kattamiseksi. Lisävaltuuden käytön arvioidaan ajoittuvan vuosille 2025—2027.

Monitoimihävittäjän hankintaan ehdotetaan 74,4 milj. euron lisärahoitusta kattamaan ennakoitu valuuttakurssitappio. Hävittäjähankinnan osalta on lisäksi otettu huomioon tilausvaltuudesta tehty 188 milj. euron siirto kertahankintaan luettavaan määrärahoihin. Muutoksella selkeytetään tilausvaltuutta siten, että se sisältää ulkomailta hankittavat kone-, ase- ja huoltosopimukset. Hankinnan siirtomäärärahaan sisältyy kotimaassa tehtävät sopimukset. Muutos toteutetaan hankkeelle vuoden 2021 talousarviossa myönnetyn kokonaisrahoituksen puitteissa.

Vapaaehtoiseen maanpuolustukseen tehdyt lakimuutokset mahdollistavat maanpuolustuskoulutukselle Puolustusvoimien aseiden ja ampumatarvikkeiden käytön. Koulutustoimintaa varten Puolustusvoimien hankkimat ampumatarvikkeet ehdotetaan korvattavan siirtämällä 175 000 euroa Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen osoitetusta määrärahasta Puolustusvoimien toimintamenoihin.

Koronavirukseen liittyvistä korvauksista johtuvat muutokset

Julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle v. 2022 koronavirustilanteesta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi kohdennettaviin avustuksiin ehdotetaan 60 milj. euron määrärahalisäystä. Lisäksi vuodelta 2021 siirtynyttä avustuksiin varattua määrärahaa ehdotetaan peruutettavan ja uudelleen budjetoitavan 50 milj. euroa.

Ahvenanmaan maakunnalle ehdotetaan 12,6 milj. euroa koronaviruspandemiaan liittyvään erityiseen avustukseen.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 0,36 milj. euroa koronavirustilanteen torjunnan kustannuksien korvaamiseen ajalta 1.4.—31.7.2022.

EU:n koronatodistuksia tuottavan järjestelmän ylläpitoon ja tarvittaviin muutoksiin ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä. Alkuperäisen EU-asetuksen mukaisesti järjestelmää oli ajateltu ylläpidettävän kesäkuuhun 2022. EU-asetukseen tehdyn muutoksen myötä toimintamallia on jatkettu vuodelle.

Invest EU -lainaohjelman kansallinen rahoitusosuus

Invest EU-ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen ehdotetaan 59,8 milj. euron myöntämisvaltuutta, joka jakautuu työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonalojen kesken. Ohjelman kansallinen rahoitusosuus 100 milj. euroa koostuu tämän valtuuden lisäksi 31,6 milj. euron kohdennuksesta olemassa olevista rakennerahastovaroista ja 8,7 milj. euron valtiontakauksesta, joka sisältyi vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon.

Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden (Interoperability) toimeenpanosta aiheutuviin menoihin ehdotetaan määrärahalisäyksiä yhteensä n. 4,3 milj. euroa sisäministeriön, poliisin, Rajavartiolaitoksen, Maahanmuuttoviraston, Oikeusrekisterikeskuksen ja ulkoasiainhallinnon toimintamenoihin.

Harmaan talouden torjunta

Harmaan talouden torjuntaan ehdotetaan yhteensä 120 000 euroa, josta 80 000 euroa valtiovarainministeriölle merkittävää julkista tehtävää hoitavien henkilöiden viranomaisrekisterin (PEP-rekisteri) selvitystyöhön ja 40 000 euroa oikeusministeriölle alipalkkausta ja ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttöä koskevaan selvitykseen.

Valtioneuvoston kanslia

Gasonia Oy:tä ehdotetaan pääomitettavan 226 milj. euroa yhtiön pankkilainan takaisinmaksun rahoittamiseksi. Pankkilainaa ei ole mahdollista hoitaa yhtiön Gasum Oy:stä saatavilla osinkotuloilla taloudellisen tilanteen heikentymisen seurauksena. Nykyisen lainan erääntyessä lainanehdot heikentyisivät tuntuvasti nykyisestä tilanteesta.

Valtioneuvoston kanslian toimintamenoihin ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä käännös- ja kielipalveluihin.

Oikeusministeriön hallinnonala

Rikosseuraamuslaitokselle ehdotetaan n. 0,9 milj. euroa energian hinnannousun aiheuttamiin kustannuksiin.

Sisäministeriön hallinnonala

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottomenoihin ehdotetaan 200 milj. euron vähennystä aiheutuen alentuneesta arviosta vastaanoton piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä. Tästä aiheutuen myös vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavien tukien määrärahaa vähennetään 42,6 milj. euroa.

Poliisin toimintamenoihin ehdotetaan ICT:n modernisointiohjelmaan 2,5 milj. euroa, n. 0,6 milj. euroa rajanylitystietojärjestelmän (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisen ja käyttöönoton aiheuttamiin kustannuksiin sekä 1,5 milj. euroa poliisin toimitilojen turvallisuusratkaisujen vahvistamiseen.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan 6 milj. euroa Itärajan rajaesteen suunnitteluun ja pilotointihankkeeseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Gasgrid Finland Oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 105 milj. euroa, jolla on tarkoitus rahoittaa terminaaliyhtiön käyttöpääoman tarvetta sekä tarpeellisia infrastruktuurikohteita.

Rahoitusvakuusviraston toimintamenoihin ehdotetaan n. 6,9 milj. euron lisäystä huoltovarmuustilijärjestelmään.

Ehdotetaan suostumusta, jolla valtioneuvosto voi myöntää vastavakuutta vaatimatta enintään 400 milj. euron suuruisen valtioneuvoston Suomen Pankille Kansainvälisen valuuttarahaston Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) -rahaston hyväksi myönnettävän kahdenvälisen lainan vakuudeksi siitä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta.

Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin sekä Kansainvälisen rahoitusyhtiön peruspääomien korottamiseen ehdotetaan valuuttakurssimuutosten vuoksi 3 milj. euron lisäystä.

Valtion maksamiin eläkkeisiin ja eläkkeisiin liittyviin menoihin ehdotetaan 30 milj. euron vähennystä, joka johtuu rahoitettavien valtion eläkkeiden ennakoitua matalammasta menosta v. 2022. Vastaavasti tuloihin (siirto valtion eläkerahastosta) ehdotetaan 12 milj. euron vähennystä. Lisäksi Valtiokonttorin maksamiin vahingonkorvauksiin, ml. valtion matkavahinkoturvan menot, ehdotetaan 3 milj. euron lisäystä. Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan myös 375 000 euron lisämäärärahaa kuntatalouden tietopalvelun lisäkustannuksiin. Lisäys aiheutuu tietopalvelun käynnistämiseen liittyvistä odotettua suuremmista kustannuksista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

800 uuden hoiva-avustajan kouluttamiseksi ehdotetaan n. 8,5 milj. euron määrärahalisäystä. Tästä 5,4 milj. euroa osoitettaisiin Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) hankkimaan koulutukseen ja 3,1 milj. euroa työvoimakoulutuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen. EU/ETA-maiden ulkopuolella sosiaali- ja terveysalan koulutuksen suorittaneiden sairaanhoitajien ammatinharjoittamisoikeuteen liittyvän pätevöitymiskoulutuksen kehittämisen käynnistämiseen ehdotetaan 0,5 milj. euroa. Ukrainalaisille järjestettävään ammatilliseen koulu-

tukseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen ehdotetaan 3 milj. euron lisämäärärahaa.

Kansallisteatterin pienen näyttämön peruskorjauksen kustannusten nousun kattamiseen ehdotetaan 3,6 milj. euron lisämäärärahaa. Paimion parantolan kiinteistön käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseen ehdotetaan 2,8 milj. euron lisämäärärahaa.

Kansallisarkistolle ehdotetaan 0,5 milj. euroa digitaalisiin ja fyysisiin turvallisuusinvestointeihin.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotukeen ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä lainojen viitekorkojen noususta aiheutuvan korkotuen kokonaismäärän kasvun johdosta.

Eläinlääkintähuoltoon ehdotetaan n. 5,0 milj. euron lisäystä eläintautitorjunnan lakisääteisiin menoihin sekä eläinlääkintähuoltolain nojalla maksettaviin korvauksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Liikenteenohjauspalveluyhtiö Fintraffic Oy:lle osoitettua Eurocontrol-jäsenmaksua ehdotetaan tuettavaksi n. 3,2 milj. eurolla.

Perusväylänpidon korjausvelan ja kustannusten nousun hallintaan ehdotetaan 31,4 milj. euroa. Inkoon meriväylän ja Etelä-Suomen talviväylän merimerkintöjen parantamiseen LNG-kuljetusten sujuvan ja turvallisen satamakäynnin turvaamiseen ehdotetaan 1,9 milj. euroa.

Tällä hallituskaudella päätettyjen liikennehankkeiden valtuuksiin ehdotetaan pääosin kustannusnoususta johtuen korotuksia yhteensä n. 85 milj. eurolla. Hankkeen vt 5 Hurus—Hietanen valtuutta korotetaan 7 milj. eurosta 12,3 milj. euroon ja hankkeen vt 4 Äänekoski—Viitasaari tieosuuden kehittäminen valtuutta korotetaan 21,2 milj. eurosta 50 milj. euroon, sillä hankkeiden alkuperäiset kustannusarviot perustuivat vanhoihin suunnitelmiin. Kustannusvaikutukset jakautuvat pääosin vuosille 2023—2025.

Uutena tiehankkeena ehdotetaan vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 42,6 milj. euroa. Hankkeelle haetaan myös EU:n sotilaallisen liikkuvuuden tukea.

Suhangon kaivoksen tieyhteys -hankkeeseen ehdotetaan 3,2 milj. euron valtuutta, jolla valtio kattaa puolet hankkeen kustannuksista. Valtuus on ehdollinen kaivostoiminnan käynnistämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Ukrainalaisten työnhakijoiden palveluihin ehdotetaan 2,4 milj. euron lisäystä TE-toimistojen toimintamenoihin.

Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,7 milj. euron lisäystä analysointien hankkimiseksi akkuminaalien ja kiertotalouden tutkimukseen.

Kansainvälisen matkailukysynnän lisäämiseksi ehdotetaan Business Finlandin toimintamenoihin 2 milj. euron lisäystä. Määrärahalta vahvistetaan Visit Finlandin toteuttamia markkinointi- ja myyminen edistämistoimenpiteitä.

Finnvera Oyj:n tappiokorvauksista vähennetään 100 milj. euroa, mikä johtuu tappiokorvausten ennakoitua maltillisemmasta toteutumisesta.

Huoltovarmuuskeskuksen Fingrid Oy:n osakkeiden omistuksesta vuodelta 2021 maksettujen osinkojen tuloutuksesta valtion talousarvioon luovutaan. Menettely vahvistaa Huoltovarmuuskeskuksen kassalikviditeettiä ja parantaa mahdollisuuksia reagoida tuleviin uhkiin ja kriiseihin.

Uusiutuvan energian tuotantotukeen ehdotetaan 133 milj. euron vähennystä johtuen sähkön markkinahinnan noususta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Loppuvuonna 2022 lapsiperheille maksetaan ostovoiman tukemiseksi ylimääräinen lapsilisä. Tästä syystä perhe-etuusmomentille ehdotetaan 112 milj. euron määrärahalisäystä. Oletettua alhaisempi syntyvyys alentaa momentin määrärahatarvetta aiemmin arvioituun verrattuna 25 milj. eurolla.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle ehdotetaan kohdennettavaksi vuodelta 2021 siirtynyttä opiskeluterveydenhuoltoon varattua määrärahaa mielenterveyspalvelujen jonojen purkuun 2,6 milj. euroa.

Rajanylityspaikkojen säteilyvalvonnan ylläpitämiseksi Säteilyturvakeskukselle ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä. Valvonnan tavoitteena on estää säteilevien aineiden laitton maahantuonti ja kauttakulku.

Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden kiireellisten sosiaalipalvelujen järjestämiseen ehdotetaan 0,5 milj. euroa lisäystä.

Yleisen asumistuen määrärahatarpeen arvioidaan olevan tänä vuonna 60 milj. euroa aiemmin ennakoitua alhaisempi. Työttömyysturvan momenteilla määrärahatarpeen alentuminen on yhteensä n. 280 milj. euroa. Tarpeen aleneminen on seurausta ennakoitua paremmasta työllisyystilanteesta.

Valtion osuuteen kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuviin menoihin ehdotetaan 50 milj. euron vähennystä. Muutos aiheutuu eläkkeensaajien asumistukimenojen ja kansaneläkemenojen arvioitua alhaisemmasta tasosta.

Ympäristöministeriön hallinnonala

EU:n elpymis- ja tukivälineen Suomen saannon pienennyttyä ennustettua paremman taloustilanteen vuoksi, öljylämmityksestä luopumisen avustukset ja sähköautojen latausinfrastruktuuriin kohdennettavat avustukset poistetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä. Määrärahavähennyksiä katetaan osin kansallisella rahoituksella. Öljylämmityksestä luopumisen avustuksista ehdote-

taan vähennettävän yhteensä 33,8 milj. euroa. Sähköautojen latausinfraverkon määrärahoja ehdotetaan vähennettävän yhteensä 7,5 milj. euroa.

Valtion velanhoitomenot

Valtion velanhoitomenoja ehdotetaan korotettavan 109 milj. euroa. Lisäys aiheutuu korkomeno-arvion tarkistamisesta perustuen toteutuneiden korkomenojen, lainanoton sekä korkotason kehitykseen. Laskentaoletuksena on käytetty laskentahetken markkinakorkotasoa, 0,61 prosentin lyhyttä korkoa kolmen kuukauden korkojaksoille ja 1,68 prosentin pitkää korkoa kymmenen vuoden korkojaksoille.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 322 milj. euron lisäys ja määrärahojen 66 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2022 neljäs lisätalousarvioesitys vähentää valtion nettolainanoton tarvetta 256 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2022 arvioidaan n. 18,6 mrd. euroa, mikä sisältää vuoden kolmannessa lisätalousarviossa päätetyn 10 mrd. euron varautumisen sähkön johdannaismarkkinoilla toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja takauksiin. Valtionvelan määrän vuoden 2022 lopussa arvioidaan olevan n. 147 mrd. euroa, mikä on n. 55 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon velanhallinnan erien lisäyksenä emissiovoittoihin ja -tappioihin yhteensä 662 milj. euroa. Nimellisarvoista nettoluotonantoa kasvattavat emissiotappiot, joita syntyy valtion myydessä lisäeriä aiemmin liikkeelle laskemiin viitelainoihin likviditeetin ja hinnanmuodostuksen tukemiseksi.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2021 Tilinpäätös	2022 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2022 Hallituksen esitys	2022 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	66 002	77 844	66	77 910
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	364	695	109	804
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	56 441	58 944	322	59 266
— Verotulot	46 753	49 736	1 061	50 798
— Muut tulot	9 688	9 207	-739	8 468
Nettolainanotto ja velanhallinta				
(mom. 15.03.01)	4 307	18 900	-256	18 644
— Nettolainanotto	3 683	-	-	-
— Velanhallinta	624	-	-	-

Vaalikauden kehys

Vakavassa ja merkittävästi muuttuneessa koko Eurooppaa koskevassa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa hallitus teki kevään julkisen talouden suunnitelman yhteydessä kehyspoikkeuksen. Poikkeuslauseke otetaan huomioon kehystason rakennekorjauksena, eli vaalikauden kehystä nostetaan menoja vastaavasti, jolloin ao. menot tulevat katettua kehyksen ulkopuolisena. Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa rakennekorjaus oli 1 991,5 milj. euroa vuotta 2022 koskien. Tässä lisätalousarvioesityksessä rakennekorjausta alennetaan 212,9 milj. eurolla, mikä johtuu etenkin siitä, että maahanmuuton vastaanottomenojen määräraharave on aiemmin arvioitua pienempi. Kokonaisuudessaan rakennekorjaus on 1 778,6 milj. euroa vuotta 2022 koskien: kyberturvallisuus 38,3 milj. euroa, rajaturvallisuus ja maanpuolustus 697,0 milj. euroa, maahanmuuton kokonaisuus 343,4 milj. euroa, huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja vihreää siirtymää tukevat toimet 167,5 milj. euroa, huoltovarmuus 286,2 milj. euroa, energiahintojen nousun takia tehtävät toimet 124,6 milj. euroa, Ukrainaan annettu apu 113,3 milj. euroa ja muut menot 8,4 milj. euroa.

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 34 milj. eurolla. Vuoden 2022 kehysmenojen taso olisi 55 154 milj. euroa. Kun huomioidaan kehyksen rakennemuutokset ja kehysmenojen lisäys, jää kuluvan vuoden jakamattomaksi varaukseksi 246 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2022	2023
24.01.20	Villa Lanten peruskorjaukseen liittyvä uudelleenbudjetointi.	1,3	
27.10.19	Monitoimihävittäjähankinnan valuuttakurssimenot käsitellään kehysneutraalisti vaalikauden kehykseen hankkeelle varatun rahoituksen puitteissa. Vaalikauden kehykseen varattua rahoitusta on aiemmin (JTS 2023—2026, LTA II 2022) alennettu hävittäjähankinnan maksuprofiilin tarkentumisesta johtuen.	74,4	
27.10.19	Monitoimihävittäjähankinnan tilausvaltuusrahoituksen siirto hankinnan muuhun rahoitukseen. Tilausvaltuus pienenee vastaavalla määrällä.	188,0	-16,0
28.80.32	Ahvenanmaan maakunnalle covid-19-pandemian vuoden 2020 vaikutusten vuoksi maksettava avustus käsitellään kehyksen ulkopuolisena menona.	12,6	
29.80.50	Suomen Ilmailumuseolle myönnetyn siirtomäärärahan uudelleenbudjetointi.	1,5	
29.01.04	Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn määrärahan uudelleenbudjetointi.	13,8	
31.01.88	Uudelleenbudjetointi liittyen hankeyhtiöiden rahoitukseen.	2,3	
31.20.51	Uudelleenbudjetointi liittyen täyssähköautojen hankintatukeen.	0,5	
32.30.95	Ajoitusmuutos kotoutumisen vaikuttavuusinvestointihankkeen maksatuksissa.	1,5	-1,5
33.01.29	Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa on alv-menoja kirjattu virheellisesti kehykseen kuuluviksi menoiksi. Kehysvaikutus oikaistaan kehystasoa korottamalla.	4,3	

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2022	2023
35.10.61	Uudelleenbudjetointi liittyen ravinnekierrätys Hankkeiden viivästymiseen. Turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen liittyvä kehyspoikkeus. Rajatut menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina ja menoista tehdään vastaavan suuruinen kehystason rakennekorjaus. Muutokset tässä lisätalousarvioesityksessä: rajaturvallisuus ja maanpuolustus 7,5 milj. euroa, maahanmuuton kokonaisuus -242,6 milj. euroa, huoltovarmuutta, energiaomavaraisuutta ja vihreää siirtymää tukevat toimet -7,8 milj. euroa ja Ukrainaannettu apu 30,0 milj. euroa.	0,6	-212,9
Yhteensä		87,9	-17,5

Eduskunnan vuodelle 2022 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	133 968 000	-	133 968 000
22. Tasavallan presidentti	26 845 000	-	26 845 000
23. Valtioneuvoston kanslia	447 991 000	227 000 000	674 991 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 389 896 000	2 711 000	1 392 607 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	1 063 189 000	1 687 000	1 064 876 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	2 249 260 000	-206 378 000	2 042 882 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 196 476 000	293 836 000	4 490 312 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	32 871 529 000	106 110 000	32 977 639 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	7 750 043 000	43 082 000	7 793 125 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 988 403 000	13 750 000	3 002 153 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 751 641 000	113 609 000	3 865 250 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 740 165 000	-403 392 000	3 336 773 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	16 122 834 000	-194 190 000	15 928 644 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	416 803 000	-40 550 000	376 253 000
36. Valtionvelan korot	695 010 000	109 000 000	804 010 000
Yhteensä	77 844 053 000	66 275 000	77 910 328 000

Eduskunnan vuodelle 2022 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	49 736 296 000	1 061 261 000	50 797 557 000
12. Sekalaiset tulot	6 436 105 000	235 159 000	6 671 264 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 622 187 000	-974 000 000	1 648 187 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velan- hallinta)	148 995 000	-	148 995 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	58 943 583 000	322 420 000	59 266 003 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	18 900 470 000	-256 145 000	18 644 325 000
Yhteensä	77 844 053 000	66 275 000	77 910 328 000

Vuoden 2022 IV lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	1 061 261 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	1 061 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, lisäystä	1 061 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	261 000
11. Rahoitusvakaussviraston hallintomaksut, lisäystä	261 000
Osasto 12	
12. SEKALAISET TULOT	235 159 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	-3 386 000
99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, vähennystä	-3 386 000

Osasto 13

25. Oikeusministeriön hallinnonala	10 000 000
20. Ulosottomaksut, lisäystä	10 000 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	—
26. Sisäministeriön hallinnonala	-3 870 000
98. EU:lta saatavat tulot , vähennystä	-3 870 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	1 615 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 615 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	-12 000 000
50. Siirto valtion eläkerahastosta, vähennystä	-12 000 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	37 000 000
30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista	—
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	37 000 000
33. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	8 800 000
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	1 000 000
99. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ..	7 800 000
39. Muut sekalaiset tulot	197 000 000
04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä	300 000 000
20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot, vähennystä	-103 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	-974 000 000
03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	-974 000 000
01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, vähennystä	-974 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	-256 145 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-256 145 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-256 145 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**66 275 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23		€
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA		227 000 000
01. Hallinto		1 000 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		400 000
02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		600 000
10. Omistajaohjaus		226 000 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		226 000 000

Pääluokka 24

24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA		2 711 000
01. Ulkoasiainhallinto		3 810 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		2 440 000
20. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 370 000
10. Kriisinhallinta		—
20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)		—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö		-1 099 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-1 099 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 687 000
01. Ministeriö ja hallinto		115 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...		40 000

Päälukka 26		19
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		75 000
21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)		—
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu		-280 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-280 000
30. Syyttäjät		280 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		280 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano		1 572 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 572 000
74. Avolaitostyöt (siirtomääräraha 3 v)		—

Päälukka 26		
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		-206 378 000
01. Hallinto		26 630 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		410 000
20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)		—
21. Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		220 000
24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		26 000 000
10. Poliisitoimi		557 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		5 557 000
20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-5 000 000
20. Rajavartiolaitos		7 110 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 110 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v), lisäystä		6 000 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta		900 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		900 000
20. Erityismenot (arviomääräraha)		—

Pääluokka 27

40. Maahanmuutto	-241 575 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 025 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-200 000 000
63. Vastaanotto toiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha), vähennystä	-42 600 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	293 836 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	29 916 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-84 000
66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	30 000 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	263 920 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-12 104 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	13 799 000
19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	262 400 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha), vähennystä	-175 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	—
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	106 110 000
01. Hallinto	105 080 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	80 000
88. Gasgrid Finland Oy:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)	105 000 000
10. Verotus ja tulli	125 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	125 000

Pääluokka 28

21

20. Palvelut valtioyhteisölle	375 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	375 000
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	650 000
03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	650 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	170 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	170 000
03. Palvelurakenteiden ja valtion hallintorakenteiden kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
50. Eläkkeet ja korvaukset	-27 000 000
15. Eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
50. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	-650 000
05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-650 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	17 489 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-3 471 000
32. Erityinen avustus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)	12 600 000
34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha), lisäystä	7 300 000
35. Elpymis- ja palautumisvälineen rahoitus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 060 000
90. Kuntien tukeminen	—
32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v)	—
92. EU ja kansainväliset järjestöt	9 871 000
03. Rahoitusvakausviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 871 000
68. Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin sekä Kansainvälisen rahoitusyhtiön peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
69. Maksut Euroopan unionille (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		43 082 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot		21 779 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 600 000
04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		19 175 000
21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-600 000
53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 604 000
10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö		-1 000 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-1 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		-3 500 000
31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		3 500 000
20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus		6 100 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha), lisäystä		6 100 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus		1 000 000
02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		500 000
53. Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen (arviomääräraha) ..		—
55. Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		500 000
70. Opintotuki		7 000 000
52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha), lisäystä		7 000 000
80. Taide ja kulttuuri		8 203 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		300 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		8 331 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha), vähennystä .		-428 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	13 750 000
10. Maaseudun kehittäminen	7 400 000
40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-23 000 000
41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
43. Eläinten hyvinvointikorvaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	20 400 000
20. Maa- ja elintarviketalous	7 550 000
20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha), lisäystä	4 950 000
43. Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 600 000
40. Luonnonvaratalous	-1 200 000
22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 500 000
31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	300 000
62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	113 609 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	73 357 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	297 000
02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-3 115 000
29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	52 242 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	23 933 000
10. Liikenne- ja viestintäverkot	28 960 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	32 728 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-3 768 000
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 32

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	11 292 000
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen ja eräiden muiden valtiontukitehtävien toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 521 000
51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 771 000

Pääluokka 32**32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA -403 392 000****01. Hallinto 5 529 000**

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	909 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-243 000
03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 943 000
04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	700 000
05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 160 000
06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-2 700 000
08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-240 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys -296 030 000

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-36 550 000
41. Energiatuki (arviomääräraha), vähennystä	-111 480 000
47. Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-15 000 000
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), vähennystä ...	-133 000 000
49. InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus (arviomääräraha) ...	—
88. Pääomasijoitus Ilmastorahasto Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	—

30. Työllisyys ja yrittäjyys -12 891 000

31. Ravitsemisyrittäjien tukeminen (siirtomääräraha 2 v)	3 200 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-16 000 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 591 000
95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000

Pääluokka 33

25

40. Yritysten erityisrahoitus	-100 000 000
47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha), vähennystä	-100 000 000
88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-194 190 000
01. Hallinto	2 400 000
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	400 000
29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
02. Valvonta	2 600 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha), lisäystä	1 600 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	29 000 000
50. Perhe-etuudet (arviomääräraha), lisäystä	87 000 000
53. Sotilasavustus (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä	-60 000 000
20. Työttömyysturva	-280 340 000
50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha), vähennystä	-130 000 000
52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha), vähennystä	-150 000 000
55. Valtionosuudet Työllisyysrahastolle (arviomääräraha), vähennystä	-340 000
40. Eläkkeet	-48 870 000
54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), lisäystä	1 130 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-50 000 000

Pääluokka 35

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	101 000 000
35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)	—
37. Valtion korvaus kunnille laittomasti maassa oleskelevien kiireellisen sosiaalihuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	500 000
38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	110 000 000
39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä .	-9 500 000
80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta	20 000
42. Valtion korvaus poronhoitajien sijaisavun kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-40 550 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	200 000
04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	550 000
20. Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (siirtomääräraha 3 v)	—
22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	—
61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	550 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	-41 300 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
34. Avustukset kuntien, seurakuntien ja yhdistysten kiinteistöjen öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-4 900 000
37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-7 000 000
53. Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-500 000
55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)	—
56. Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-28 900 000
60. Siirto Valtion asuntorahastoon	—
95. InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus (arviomääräraha) ...	—

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	109 000 000
01. Valtionvelan korko	109 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha), lisäystä	109 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**66 275 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 061 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtion vuoden 2021 jako-osuuden oikaisusta sekä muista vuoden 2021 verotuksen valmistumiseen liittyvistä ennakkotiedoista, lähdeveroennusteen sekä ansio- ja pääomatuloveron veropohjaennusteen korotuksista sekä ennustettua positiivisemmista kertymäiedoista. Ennusteeseen liittyy epävarmuutta mm. lähdeverokertymää koskien.

2022 IV lisätalousarvio	1 061 000 000
2022 II lisätalousarvio	211 000 000
2022 talousarvio	10 944 000 000
2021 tilinpäätös	11 342 834 388
2020 tilinpäätös	9 317 154 368

19. Muut veronluonteiset tulot*11. Rahoitusvakaustalouden hallintomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 261 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Rahoitusvakaustalouden uuden huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpidosta.

Vastaavat menot on budjetoitu momentille 28.92.03.

2022 IV lisätalousarvio	261 000
2022 talousarvio	3 388 000
2021 tilinpäätös	3 009 837
2020 tilinpäätös	3 003 589

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentilta vähennetään 3 386 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 3 500 000 euroa Suomen edustustoista saatavista viisumien käsittelymaksutuloista ja 43 000 euroa ministeriön ja Euroopan komission välisen Ukrainan opetussektorin yhteistoimintahankkeen hallintopalkkion kaksinkertaisesta budjetoinnista sekä lisäyksenä 157 000 euroa Suomen Murmanskin toimipisteen henkilökunnan asuntojen myynnistä saatavista tuloista.

2022 IV lisätalousarvio	-3 386 000
2022 II lisätalousarvio	-9 112 000
2022 talousarvio	24 616 000
2021 tilinpäätös	9 359 066
2020 tilinpäätös	28 727 512

25. Oikeusministeriön hallinnonala

20. Ulosottomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta ulosoton perintätuloksesta.

2022 IV lisätalousarvio	10 000 000
2022 talousarvio	77 000 000
2021 tilinpäätös	83 678 166
2020 tilinpäätös	84 101 161

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentin tuloarvio budjetoidaan nettotulona.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että kertyviä tuloja saa käyttää oikeusministeriön, Syyttäjälaitoksen, Ulosottolaitoksen, Oikeusrekisterikeskuksen ja Tuomioistuinlaitoksen kirjanpitoyksiköiden viivästyskoroista ja niiden tileistä poistoista aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	3 000 000
2021 tilinpäätös	3 042 032
2020 tilinpäätös	3 220 044

26. Sisäministeriön hallinnonala*98. EU:lta saatavat tulot*

Momentilta vähennetään 3 870 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Euroopan komission varainhoitovuoden 2021 menoilmoituksen yhteydessä alennetusta vuoden 2022 ennakosta sekä rahastojen järjestelmätarkastuksissa ilmenneistä, tarkastusviranomaista koskevista epäselvyyksistä johtuvista pidätyksistä.

2022 IV lisätalousarvio	-3 870 000
2022 talousarvio	33 800 000
2021 tilinpäätös	24 599 000
2020 tilinpäätös	23 840 463

27. Puolustusministeriön hallinnonala*99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 615 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu menettelystä liittyen Yhdysvalloista tehtäviin puolustusmateriaalihankintoihin, jossa FMS-tilille (Foreign Military Sales) etukäteen suoritetuille maksuille kertyy korkotuloa ennen varojen siirtämistä myyjälle.

2022 IV lisätalousarvio	1 615 000
2022 talousarvio	2 717 000
2021 tilinpäätös	3 698 649
2020 tilinpäätös	3 294 682

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

50. Siirto valtion eläkerahastosta

Momentilta vähennetään 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu eläkemenoennusteen muutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	-12 000 000
2022 talousarvio	1 997 618 000
2021 tilinpäätös	1 940 950 705
2020 tilinpäätös	1 931 461 574

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista

Huoltovarmuuskeskus voi jättää tulouttamatta vuodelta 2021 kertyneiden Fingrid Oy:n osakkeiden osingot valtion talousarvioon.

Selvitysosa: Huoltovarmuuskeskukselle on kertynyt Fingrid Oy:n osakeomistuksista osinkoja vuodelta 2021 yhteensä 23 257 500 euroa. Huoltovarmuuskeskukselle on aiheutunut merkittäviä taloudellisia kustannuksia ja toiminnan suuntaamista uudelleen Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan. Huoltovarmuuskeskukselle aiheutuu lisäksi noin kahdeksan miljoonan euron varastointikulut vuodessa seuraavien neljän vuoden ajan sosiaali- ja terveysministeriön koronapandemian aikana tekemiin tukipyyntöihin liittyvien suojavälinehankintojen varastoinnista. Huoltovarmuuskeskuksen rahoitusaseman vahvistamiseksi ja nopean reagoitokyvyn säilyttämiseksi sen omistuksessa olevien Fingrid Oy:n osakkeiden osinkotuloa vuodelta 2021 ei siirrettäisi valtion talousarvioon vaan ne jäisivät Huoltovarmuusrahastoon.

Huoltovarmuuskeskuksen ja valtiovarainministeriön välinen vuonna 2015 voimaan tullut osakevaihtojärjestelyä koskeva hallinnointisopimus uudistetaan niin, että jatkossa osinkotulojen siirtäminen ei ole tarpeen. Huoltovarmuuskeskuksen Fingrid Oyj:n osakkeista saama vuosittainen osinko ja kiinteä osakkeiden määrä määritellään Gasumin edellisvuosien osinkotuottojen keskiarvon perusteella. Muu osa sopimukseen kuuluvista Fingridin osakkeista luovutetaan vastikkeetta Huoltovarmuuskeskuksen taseesta valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaisella menettelyllä valtiolle. Valtion puolesta valtiovarainministeriö ja Huoltovarmuuskeskus tekevät uuden sopimuksen osakkeiden luovuttamisesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän tuloa.

2022 IV lisätalousarvio

—

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 37 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu päästöoikeuden hinnan nousun myötä kohoavista päästöoikeuden huutokauppataloista.

2022 IV lisätalousarvio	37 000 000
2022 talousarvio	596 400 000
2021 tilinpäätös	566 540 010
2020 tilinpäätös	350 193 937

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

98. Valtionapujen palautukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu elatustuen palautusten arvion tarkentumisesta.

2022 IV lisätalousarvio	1 000 000
2022 talousarvio	163 200 000
2021 tilinpäätös	170 301 482
2020 tilinpäätös	106 682 614

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rintamaveteraaneille myönnettyjen kotiin vietävien avopalveluiden määrärahan arvioitua suuremmasta palautuksesta.

2022 IV lisätalousarvio	7 800 000
2022 talousarvio	7 050 000
2021 tilinpäätös	47 157 351
2020 tilinpäätös	11 162 462

39. Muut sekalaiset tulot

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 300 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu käyttämättä jääneiden siirtomäärärahojen arvion tarkentumisesta.

2022 IV lisätalousarvio	300 000 000
2022 talousarvio	200 000 000
2021 tilinpäätös	990 862 421
2020 tilinpäätös	414 073 171

20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot

Momentilta vähennetään 103 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Suomen pienentyvästä osuudesta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksista, mikä johtuu Suomen talouden ennustettua paremmasta kehityksestä.

2022 IV lisätalousarvio	-103 000 000
2022 talousarvio	355 000 000
2021 tilinpäätös	271 094 341

Osasto 13
KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON
TULOUTUKSET

03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot

01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot

Momentilta vähennetään 974 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että osakemyynneistä ei ennakoida kertyvän tuloja.

2022 IV lisätalousarvio	-974 000 000
2022 talousarvio	2 409 000 000
2021 tilinpäätös	2 074 869 120
2020 tilinpäätös	936 651 874

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 256 145 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon velanhallinnan erien lisäyksenä emissiovoittoihin ja -tappioihin yhteensä 662 000 000 euroa. Edellä mainittujen muutosten ja tässä lisätalousarvioesityksessä ehdotettujen tuloarvioiden ja määrärahojen muutosten johdosta nimellisarvoiseen nettolainanottoon voidaan merkitä vähennystä 918 145 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä vuonna 2022 on 19 306 325 000 euroa.

Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä vuonna 2022 on 18 644 325 000 euroa.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Nimellisarvoinen nettolainanotto	19 306
Emissiovoitot	9
Emissiotappiot	-671
Nettotulot	18 644
2022 IV lisätalousarvio	-256 145 000
2022 III lisätalousarvio	10 000 000 000
2022 II lisätalousarvio	1 266 663 000
2022 I lisätalousarvio	594 041 000
2022 talousarvio	7 039 766 000
2021 tilinpäätös	4 307 064 736
2020 tilinpäätös	18 962 445 477

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtioneuvoston käännös- ja kielipalvelujen resurssien vahvistamisesta.

2022 IV lisätalousarvio	400 000
2022 II lisätalousarvio	11 707 000
2022 talousarvio	133 081 000
2021 tilinpäätös	137 816 000
2020 tilinpäätös	132 324 000

02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lähinnä valtiosihteereiden ja erityisavustajien vaihtuvuuden aiheuttamista karenssiajan korvauksista sekä ministerien, valtiosihteereiden ja erityisavustajien lomakorvauksista.

2022 IV lisätalousarvio	600 000
2022 II lisätalousarvio	96 000
2022 talousarvio	11 447 000
2021 tilinpäätös	11 393 098
2020 tilinpäätös	10 998 050

10. Omistajaohjaus

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 226 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Gasonia Oy:n pääomittamisesta yhtiön pankkilainan takaisinmaksun rahoittamiseksi.

2022 IV lisätalousarvio	226 000 000
2022 II lisätalousarvio	212 000 000
2022 talousarvio	5 700 000
2021 tilinpäätös	355 700 000
2020 tilinpäätös	705 700 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 440 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 300 000 euroa aiheutuu Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanosta, jota toteutetaan Suomessa Interoperability-hankkeessa, 1 056 000 euroa on siirtoa momentilta 24.30.66 kolmeen määräaikaiseen kehitysyhteistyön lisätehtävään ministeriössä ja Suomen suurlähetystössä Kiivassa Ukrainan kriisiin vastaamiseksi ja 84 000 euroa siirtoa momentilta 27.01.01 Suomen erityisedustustossa Natossa toimivan puolustushallinnon erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2022 IV lisätalousarvio	2 440 000
2022 II lisätalousarvio	2 415 000
2022 talousarvio	262 367 000
2021 tilinpäätös	251 655 000
2020 tilinpäätös	239 721 000

20. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 370 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 370 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu Rooman tiedeinstituutin käytössä olevan Villa Lanten peruskorjaushankkeen viivästymisestä covid-19-pandemian johdosta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	1 370 000
2022 talousarvio	1 896 000
2021 tilinpäätös	2 987 000
2020 tilinpäätös	2 978 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 108 000
05.	Yhteiset menot	7 644 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	9 625 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 367 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	16 944 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 367 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	1 194 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	7 501 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	670 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 537 000
25.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	623 000
Yhteensä		50 580 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohdan 24. lisäys aiheutuu palkkojen yleiskorotuksesta sekä koronaepidemiaan liittyvistä erityisjärjestelyistä johtuvasta palkkausmenojen kasvusta. Lisäys katetaan käyttösuunnitelmakohdasta 09.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-60 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	+60 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	-2 500 000
2022 talousarvio	53 080 000
2021 tilinpäätös	34 707 327
2020 tilinpäätös	26 543 522

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 099 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	229 214 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	203 676 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	45 755 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	48 555 000
5.	Humanitaarinen apu	127 650 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 755 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	87 950 000
9.	Korkotuki-instrumentti	24 900 000
Yhteensä		774 505 000

¹⁾ Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisten yhteistoimintahankkeiden menoja yhteensä 1 663 000 euroa ja Finnfundin erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohdasta 2. vähennetään 43 000 euroa aiheutuen ministeriön ja Euroopan komission välisen Ukrainan opetussektorin yhteistoimintahankkeen hallintopalkkion kaksinkertaisesta budjetoinnista. Hallintopalkkio on budjetoitu momentille 24.01.01. Samoin käyttösuunnitelmakohdasta 2. vähennetään 1 056 000 euroa, joka on siirtoa momentille 24.01.01 kolmen määräaikaisen kehitysyhteistyön lisätehtävän rahoittamiseksi ministeriössä ja Kiovan suurlähetystössä Ukrainan kriisiin vastaamiseksi.

Lisäksi käyttösuunnitelmakohtaan 1. lisätään 7 000 000 euroa, josta 5 000 000 euroa kohdennetaan YK:n väestörahasolle (UNFPA), 1 000 000 euroa YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavalle toimistolle (UNODC) ja 1 000 000 euroa Agenda 2030 yhteisrahastolle. Käyttösuunnitelmakohtaan 5. lisätään 4 600 000 euroa, josta 917 000 euroa kohdennetaan Afrikan sarveen, 2 000 000 euroa Somaliaan, 683 000 euroa Syyriaan ja 1 000 000 euroa YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestölle (UNRWA). Vastaavasti käyttösuunnitelmakohdasta 2. vähennetään 8 955 000 euroa, käyttösuunnitelmakohdasta 3. 1 500 000 euroa sekä käyttösuunnitelmakohdasta 4. 1 145 000 euroa.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	+7 000 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	-10 054 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	-1 500 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	-1 145 000
5.	Humanitaarinen apu	+4 600 000
Yhteensä		-1 099 000

2022 IV lisätalousarvio	-1 099 000
2022 II lisätalousarvio	68 759 000
2022 talousarvio	706 845 000
2021 tilinpäätös	770 259 000
2020 tilinpäätös	735 536 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmaan liittyvästä alipalkkausta ja ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttöä koskevan selvityshankkeen toteuttamisesta.

2022 IV lisätalousarvio	40 000
2022 II lisätalousarvio	784 000
2022 talousarvio	24 823 000
2021 tilinpäätös	24 817 000
2020 tilinpäätös	23 788 000

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanosta, jota toteutetaan Suomessa Interoperability-hankkeessa.

2022 IV lisätalousarvio	75 000
2022 II lisätalousarvio	330 000
2022 talousarvio	9 788 000
2021 tilinpäätös	8 792 000
2020 tilinpäätös	8 090 000

21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää momentin kahden vuoden käyttöaikana enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin tuottavuustoimien edistämiseksi.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että ympäristölupien käsittelyyn varattua määrärahaa saa käyttää momentin kahden vuoden käyttöaikana enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	2 215 000
2022 talousarvio	7 562 000
2021 tilinpäätös	3 395 000
2020 tilinpäätös	2 578 000

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 280 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu todisteiden manuaaliseen erittelyyn liittyvästä siirrosta momentille 25.30.01.

2022 IV lisätalousarvio	-280 000
2022 II lisätalousarvio	9 675 000
2022 talousarvio	281 327 000
2021 tilinpäätös	296 092 000
2020 tilinpäätös	261 254 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 280 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu todisteiden manuaaliseen erittelyyn liittyvästä siirrosta momentilta 25.10.03.

2022 IV lisätalousarvio	280 000
2022 II lisätalousarvio	1 167 000
2022 talousarvio	55 130 000
2021 tilinpäätös	57 320 000
2020 tilinpäätös	51 541 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 572 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 656 000 euroa aiheutuu työaikalainsäädäntöön liittyvän oikeudenkäyntiasian ratkaisusta sovinnollisesti ja 916 000 euroa sähköenergian hinnan noususta.

2022 IV lisätalousarvio	1 572 000
2022 II lisätalousarvio	5 102 000
2022 talousarvio	233 651 000
2021 tilinpäätös	248 064 000
2020 tilinpäätös	222 418 000

74. Avolaitustyöt (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää momentin kolmen vuoden käyttöaikana enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	4 700 000
2021 tilinpäätös	4 700 000
2020 tilinpäätös	4 700 000

Päälukka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 410 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 190 000 euroa aiheutuu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnan tehostamisesta voittoa tavoittelemattomien toimijoiden sektorilla (NPO) ja 220 000 euroa Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokoaisuuden toimeenpanosta (Interoperability).

2022 IV lisätalousarvio	410 000
2022 II lisätalousarvio	1 338 000
2022 talousarvio	16 274 000
2021 tilinpäätös	16 256 000
2020 tilinpäätös	15 072 000

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 220 000 euroa.

Selvitysosa: Peruutettu määräraha uudelleenbudjetoidaan momentille 26.01.21.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2021 tilinpäätös	1 744 000
2020 tilinpäätös	1 594 000

21. Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 220 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 26.01.20 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2022 IV lisätalousarvio	220 000
2022 II lisätalousarvio	-330 000
2022 talousarvio	1 672 000

24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 26 000 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 13 000 000 euroa ja vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 13 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	26 000 000
2022 talousarvio	8 000 000
2021 tilinpäätös	13 159 000
2020 tilinpäätös	27 967 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 557 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 500 000 euroa aiheutuu poliisin ICT-modernisoinnista, 1 500 000 euroa poliisin toimitilojen turvallisuusratkaisujen vahvistamisesta, 888 000 euroa Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanosta (Interoperability), 623 000 euroa Rajanylitystietojärjestelmän (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisen ja käyttöönoton aiheuttamista kustannuksista ja 46 000 euroa terroristisen verkkosisällön leviämisen estämisestä.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laeiksi verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Esityksellä on taloudellisia vaikutuksia myös momentille 31.01.02.

2022 IV lisätalousarvio	5 557 000
2022 II lisätalousarvio	17 109 000
2022 talousarvio	806 318 000
2021 tilinpäätös	838 534 000
2020 tilinpäätös	802 366 000

20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu määrärahan kuluvan vuoden ennakoitua vähäisemmästä käytöstä ja loppuvuoden käytön arviosta.

2022 IV lisätalousarvio	-5 000 000
2022 talousarvio	7 608 000
2021 tilinpäätös	3 608 000
2020 tilinpäätös	1 608 000

20. Rajavartiolaitos*01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 110 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 750 000 euroa aiheutuu Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanosta (Interoperability) ja 360 000 euroa koronapandemian torjunnan kustannuksien korvaamisesta ajalta 1.4.—31.7.2022.

2022 IV lisätalousarvio	1 110 000
2022 II lisätalousarvio	25 169 000
2022 I lisätalousarvio	1 485 000
2022 talousarvio	274 752 000
2021 tilinpäätös	285 033 000
2020 tilinpäätös	268 494 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu itärajan esteen pilottihankkeesta.

2022 IV lisätalousarvio	6 000 000
2022 II lisätalousarvio	—
2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	5 000 000
2021 tilinpäätös	191 019 000
2020 tilinpäätös	160 010 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 800 000 euroa aiheutuu pelastajakoulutettavamäärän lisäyksen edellyttämästä sammutusautojen hankinnasta ja 100 000 euroa pelastajakoulutettavamäärän lisäyksen edellyttämien toimitilamuutosten hankesuunnittelusta.

2022 IV lisätalousarvio	900 000
2022 II lisätalousarvio	716 000
2022 talousarvio	22 620 000
2021 tilinpäätös	19 557 000
2020 tilinpäätös	19 648 000

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää siirtomenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	5 000 000
2022 talousarvio	3 000 000
2021 tilinpäätös	3 071 841
2020 tilinpäätös	2 548 343

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 025 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanosta (Interoperability).

2022 IV lisätalousarvio	1 025 000
2022 II lisätalousarvio	9 394 000
2022 talousarvio	65 367 000
2021 tilinpäätös	70 822 000
2020 tilinpäätös	57 387 000

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 200 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vastaanoton piirissä olevien henkilöiden arvioidun määrän pienenemisestä.

2022 IV lisätalousarvio	-200 000 000
2022 II lisätalousarvio	400 216 000
2022 talousarvio	72 091 000
2021 tilinpäätös	83 935 000
2020 tilinpäätös	97 433 000

63. Vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 42 600 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaalaislain (301/2004) 93 §:n mukaisesti Suomeen otettavien henkilöiden vastaanottorahan, täydentävän vastaanottorahan, käytörähan ja toimeentulotuen maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vastaanoton piirissä olevien henkilöiden arvioidun määrän pienenemisestä.

2022 IV lisätalousarvio	-42 600 000
2022 II lisätalousarvio	95 157 000
2022 talousarvio	21 428 000
2021 tilinpäätös	15 590 955
2020 tilinpäätös	19 963 529

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 84 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 24.01.01 Suomen erityisedustustossa Natossa toimivan puolustushallinnon erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2022 IV lisätalousarvio	-84 000
2022 II lisätalousarvio	128 000
2022 talousarvio	16 542 000
2021 tilinpäätös	16 515 000
2020 tilinpäätös	16 821 000

66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansallisten ja kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten maksuosuuksien sekä rahoitusavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahaa käytetään tukena Ukrainalle joko rahoitusosuuksina kansainväliin rahastoihin tai rahoittamaan Suomesta tehtäviä hankintoja.

2022 IV lisätalousarvio	30 000 000
-------------------------	------------

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 12 104 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 15 783 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2022 saa tehdä Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2022—2027 enintään 169 313 000 euroa (Vuoden 2022 toimintamenojen tilausvaltuus).

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 13 624 000 euroa hankintojen siirrosta momentille 27.10.18 sekä lisäyksenä 1 520 000 euroa Ukrainalle annettavan tuen kustannuksista.

Peruutettu määräraha on tarkoitettu budjetoida uudelleen, koska toimintamenojen tilausvaltuuksilla tehtyjen materiaalin kunnossapitohankintojen maksuajankohdat ovat siirtymässä vuosille 2023 ja 2024, eikä vuoden 2021 siirtomääräraha ole tuolloin enää käytettävissä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Tilausvaltuuksien muutostarve aiheutuu materiaalin kunnossapitohankintojen maksuajankohkien siirtymisistä ja uusista sopimusjärjestelyistä. Tilausvaltuuksien muutokset toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Valtuustaulukko muuttuu tilausvaltuusmuutosten johdosta seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Vuoden 2018 toimintamenojen tilausvaltuus	4 800					4 800
Vuoden 2019 toimintamenojen tilausvaltuus	8 250					8 250
Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuus	19 645	6 192	9 790			35 627
Kunnossapidon kumppanuus 2020 (Millog 2020) -tilausvaltuus	126 092	126 092	125 692	125 692	377 076	880 644
Vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaltuus	98 745	45 190	12 400	9 205	3 500	169 040
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	257 532	177 474	147 882	134 897	380 576	1 098 361
Uusi tilausvaltuus						
Vuoden 2022 toimintamenojen tilausvaltuus		106 464	41 074	13 122	8 653	169 313
Uusi tilausvaltuus yhteensä		106 464	41 074	13 122	8 653	169 313
Valtuudet yhteensä	257 532	283 938	188 956	148 019	389 229	1 267 674

2022 IV lisätalousarvio	-12 104 000
2022 II lisätalousarvio	203 521 000
2022 talousarvio	1 961 003 000
2021 tilinpäätös	1 960 070 000
2020 tilinpäätös	1 974 942 999

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 799 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuviin menoihin tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen saa käyttää enintään määrärahaa 759 032 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2022 saa tehdä sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2022—2028 enintään 386 578 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2022 -tilausvaltuus PVKEH 2022).

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2018 (PVKEH 2018) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 104 000 000 eurolla siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2018—2028 enintään 2 009 922 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 13 624 000 euroa puolustusmateriaalihankintoja siirtoma momentilta 27.10.01 ja 175 000 euroa siirtoma momentilta 27.10.50 kattamaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) ammunnoissaan tarvitsemia patruunoita.

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2022 (PVKEH 2022) -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisäyksestä 231 113 000 eurolla 74 013 000 euroa on korvausta Ukrainaan toimitetusta materiaaliudesta ja 157 100 000 euroa on kohdennusta aikaistettuun Puolustusvoimien kehittämisohjelman hankkeeseen, jonka sopimus on tarkoituksenmukaista solmia vuonna 2022. Hankkeen aikaistus toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2018 (PVKEH 2018) -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisäys 104 000 000 euroa aiheutuu Laivue 2020 -hankkeen telakkatyön viivästymisen seurannaisvaikutuksista Puolustusvoimille.

Edellä mainittujen muutosten seurauksena määrärahasta arvioidaan vuonna 2022 käytettävän 522 553 000 euroa tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 7 915 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 759 032 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Valtuustaulukko muuttuu tilausvaltuusmuutosten johdosta seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2017) -tilausvaltuus	20 772	35 287	20 087	32 684		108 830
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaltuus	238 148	281 080	276 720	202 148	99 450	1 097 546
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2019) -tilausvaltuus	6 550					6 550
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilausvaltuus	16 700	7 680	6 970	2 065	5 525	38 940
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2021) -tilausvaltuus	191 940	254 111	191 451	41 625	68 733	747 860
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	474 110	578 158	495 228	278 522	173 708	1 999 726
Uudet tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2022) -tilausvaltuus	48 443	50 724	110 311	52 070	125 030	386 578
Puolustuskyvyn parantaminen (PVPAR 2022) -tilausvaltuus		655 700	332 250	290 250	460 500	1 738 700
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	48 443	706 424	442 561	342 320	585 530	2 125 278
Valtuudet yhteensä	522 553	1 284 582	937 789	620 842	759 238	4 125 004
2022 IV lisätalousarvio						13 799 000
2022 II lisätalousarvio						455 839 000
2022 talousarvio						819 862 000
2021 tilinpäätös						504 311 000
2020 tilinpäätös						779 398 000

19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 262 400 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

01.	Monitoimihävittäjien hankinta 2021 -tilausvaltuuden (HX 2021) käytöstä aiheutuvat menot	-
02.	Monitoimihävittäjien hankinnan muu rahoitus (enintään)	211 751
03.	Indeksimenot	29 700
04.	Valuuttakurssimenot	88 577
Yhteensä		330 028

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että monitoimihävittäjien hankintaa koskevia ja niihin välittömästi liittyvien sopimusten enimmäismäärää vähennetään 188 000 000 eurolla siten, että niistä vuosina 2021—2031 valtiolle aiheutuvat menot saavat olla lopullisen tarjouspyynnön lähettämisaikakohdan hintatasolla enintään 9 212 000 000 euroa (Monitoimihävittäjien hankinta-tilausvaltuus, HX 2021).

Selvitysosa: Lisäyksestä 188 000 000 euroa kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 02., millä selkeytetään momentin rakennetta siten, että tilausvaltuus sisältää ulkomailta hankittavat kone-, ase- ja huoltosopimukset. Hankinnan siirtomäärärahaan sisältyy kotimaassa tehtävät sopimukset. Tilausvaltuuden enimmäismäärä vähenee vastaavasti. Muutos toteutetaan hankkeelle vuoden 2021 talousarviossa myönnetyn kokonaisrahoituksen puitteissa.

Lisäyksestä 74 400 000 euroa kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 04., joka on varautumista vuoden 2022 valuuttakurssien muutoksista aiheutuvaan tappioon oletuksella, että euron kurssi suhteessa Yhdysvaltojen dollariin on 1 EUR = 1,00 USD. HX 2021 -tilausvaltuus ja momentin siirtomääräraha on sidottu lopullisen tarjouspyynnön lähettämispäivänä 29.1.2021 noteerattuun valuuttakurssitasoon.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Monitoimihävittäjien hankinta						
2021 -tilausvaltuus (HX 2021)	- 1 000 000	1 155 000	1 415 000	4 742 000	8 312 000	8 312 000
Menot yhteensä	- 1 000 000	1 155 000	1 415 000	4 742 000	8 312 000	8 312 000
2022 IV lisätalousarvio					262 400 000	
2022 II lisätalousarvio					-1 454 872 000	
2022 talousarvio					1 522 500 000	
2021 tilinpäätös					1 479 000 000	
2020 tilinpäätös					10 000 000	

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 175 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 27.10.18 ja aiheutuu vapaaehtoiseen maanpuolustukseen tehdyistä lakimuutoksista, jotka mahdollistavat jatkossa Puolustusvoimien aseiden ja ampumatarvikkeiden käytön MPK:n koulutuksessa.

2022 IV lisätalousarvio	-175 000
2022 II lisätalousarvio	3 163 000
2022 talousarvio	4 972 000
2021 tilinpäätös	4 708 000
2020 tilinpäätös	3 652 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 085 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	643 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	800 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	4 770 000
06.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	382 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	8 713 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 800 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	378 000
12.	EUNAVFOR MED Irini, Välimeren operaation menot	280 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	6 215 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	2 800 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	340 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	475 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	22 497 000
Yhteensä		67 178 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelman muutoksilla aloitetaan valmistautuminen Kosovon KFOR-operaation vahventamiseen vuoden 2023 maaliskuusta alkaen. Muutostarpeet katetaan käyttösuunnitelmakohdasta 20.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	+1 325 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-1 325 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	2 905 000
2022 talousarvio	64 273 000
2021 tilinpäätös	58 023 000
2020 tilinpäätös	59 386 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman hankkeesta, jossa laaditaan merkittävää julkista tehtävää hoitavista henkilöistä ylläpidettävän viranomaisrekisterin (PEP rekisteri) perustamista koskeva arviointimuistio.

2022 IV lisätalousarvio	80 000
2022 II lisätalousarvio	454 000
2022 talousarvio	35 866 000
2021 tilinpäätös	33 824 000
2020 tilinpäätös	34 924 000

88. Gasgrid Finland Oy:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 105 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Gasgrid Finland Oy:lle tehtävään oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu käytettäväksi Gasgrid Finland Oy:n tytäryhtiö Floating LNG Terminal Finland Oy:n oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi. Määrärahalla rahoitetaan terminaaliyhtiön käyttöpääoman tarve, maakaasun siirtoverkon jatke, Inkoon satamarakenteet sekä aluksen muokkaustyöt.

2022 IV lisätalousarvio	105 000 000
-------------------------	-------------

10. Verotus ja tulli

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 125 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu CCEI-rahoitusvälineen kansallisen 20 prosentin rahoitusosuu-
den rahoittamisesta. Rahoitusvälineen tarkoituksena on tukea jäsenmaiden mahdollisuuksia
hankkia tullivalvontaa mahdollistavia välineitä, joiden avulla tarkastuksia voidaan tehdä tehok-
kaasti ja tuloksekkaasti. Tuen piiriin luetaan laitteita, jotka mahdollistava ei-intrusiiviset tarkas-
tukset, kehoon kätkeytyneiden esineiden löytämisen, säteilevien aineiden valvonnan, laboratorioana-
lyysin, näytteiden kenttäanalyysin ja käsikäyttöiset laitteet.

2022 IV lisätalousarvio	125 000
2022 II lisätalousarvio	5 367 000
2022 talousarvio	187 831 000
2021 tilinpäätös	195 176 000
2020 tilinpäätös	171 856 000

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 375 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kuntatalouden tietopalvelun käynnistämiseen liittyvistä odo-
tettua suuremmista kustannuksista.

2022 IV lisätalousarvio	375 000
2022 II lisätalousarvio	535 000
2022 I lisätalousarvio	4 500 000
2022 talousarvio	37 016 000
2021 tilinpäätös	42 392 000
2020 tilinpäätös	34 454 000

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 650 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.70.20 oikeusturvahankkeen rahoitukseen.

2022 IV lisätalousarvio	650 000
2022 II lisätalousarvio	5 567 000
2022 talousarvio	58 251 000
2021 tilinpäätös	56 366 000
2020 tilinpäätös	56 206 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 32.30.51 työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen valtakunnallisen valvonnan tehtäviin.

2022 IV lisätalousarvio	170 000
2022 II lisätalousarvio	8 191 000
2022 talousarvio	61 782 000
2021 tilinpäätös	65 097 000
2020 tilinpäätös	59 585 000

03. Palvelurakenteiden ja valtion hallintorakenteiden kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen ja vakinaisen henkilöstön palkkausmenoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	2 718 000
2021 tilinpäätös	220 000
2020 tilinpäätös	222 000

50. Eläkkeet ja korvaukset

15. Eläkkeet (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu eläkemenoennusteen muutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	-30 000 000
2022 talousarvio	5 001 708 000
2021 tilinpäätös	4 859 835 551
2020 tilinpäätös	4 836 825 438

50. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtion vastuuseen perustuvien maksettavien korvausten sekä koronarokotuksiin liittyvien matkakustannusten korvausten ja ulkomailla otettavien koronarokotusten aiheuttamien mahdollisten häirtavaikutusten korvaamisen tarkentuneesta arviosta.

2022 IV lisätalousarvio	3 000 000
2022 talousarvio	38 740 000
2021 tilinpäätös	40 354 472
2020 tilinpäätös	35 077 647

70. Valtionhallinnon kehittäminen*05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen ja vakinaisen henkilöstön palkkauseroihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	50 000 000
2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	175 300 000
2021 tilinpäätös	74 534 000

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 650 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 28.30.03 oikeusturvahankkeen rahoitukseen.

2022 IV lisätalousarvio	-650 000
2022 II lisätalousarvio	23 056 000
2022 talousarvio	35 597 000
2021 tilinpäätös	25 931 000
2020 tilinpäätös	10 172 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 471 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tasoitusmäärän perusteena olevien tuloarvioiden muutoksista.

2022 IV lisätalousarvio	-3 471 000
2022 II lisätalousarvio	-752 000
2022 talousarvio	202 470 000
2021 tilinpäätös	194 916 832
2020 tilinpäätös	219 780 717

32. Erityinen avustus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 51 §:n mukaisen erityisen avustuksen maksamiseen.

Selvitysosa: Ahvenanmaan valtuuskunta on myöntänyt Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle 17 537 120 euron suuruisen erityisen avustuksen covid-19-pandemian vuoden 2020 vaikutusten vuoksi. Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon momentille vuonna 2020 myönnetty 5 milj. euroa.

2022 IV lisätalousarvio	12 600 000
2020 tilinpäätös	5 000 000

34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 49 §:n 1 momentin mukaisen Ahvenanmaan maakunnalle palautettavan verotasoituksen tarkentuneesta arviosta.

2022 IV lisätalousarvio	7 300 000
2022 talousarvio	84 800 000
2021 tilinpäätös	79 600 000

35. Elpymis- ja palautumisvälineen rahoitus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 060 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta voidaan maksaa ennakoita.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Suomen elpymis- ja palautumistukivälineen saannon ja Ahvenanmaan osuuden tarkentumisesta.

Perustelujen täydennys aiheutuu siitä, että määräraha voidaan maksaa ennakkomaksuna Ahvenanmaan maakunnalle maakunnan elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteiden rahoittamiseksi.

2022 IV lisätalousarvio	1 060 000
2022 talousarvio	7 464 000
2021 tilinpäätös	1 500 000

90. Kuntien tukeminen

32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	10 000 000
2021 tilinpäätös	17 000 000
2020 tilinpäätös	10 000 000

92. EU ja kansainväliset järjestöt

Suostumus

Luvun perusteluja täydennetään siten, että valtioneuvosto voi myöntää vastavakuutta vaatimatta enintään 400 milj. euron suuruisen valtiontakuun Suomen Pankille Kansainväliselle valuuttarahastolle Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) -rahaston hyväksi myönnettävän kahdenvälisen lainan vakuudeksi siitä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys aiheutuu Suomen 300 milj. euron erityisen nosto-oikeuden SDR suuruudesta osuudesta Kansainvälisen valuuttarahaston Poverty Reduction and Growth Trust -rahaston toimintaan. Suomen osuudesta vastaa Suomen Pankki ja Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 7 §:n mukaisesti Suomen Pankilla on oltava luotonannossaan riittävät vakuudet.

03. Rahoitusvakausturvaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 871 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 6 610 000 euroa aiheutuu huoltovarmuustilijärjestelmän perustamiskustannuksista ja 261 000 euroa huoltovarmuustilijärjestelmän vuoden 2022 ylläpitokustannuksista. Ylläpitokustannukset katetaan toimialalta kerättävin veronluonteisin hallintomaksuin ja budjetoidaan momentille 11.19.11.

2022 IV lisätalousarvio	6 871 000
2022 talousarvio	3 388 000
2021 tilinpäätös	3 397 000
2020 tilinpäätös	3 633 000

68. Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin sekä Kansainvälisen rahoitusyhtiön peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Yhdysvaltain dollarin vahvistumisesta suhteessa euroon.

2022 IV lisätalousarvio	3 000 000
2022 talousarvio	13 200 000
2021 tilinpäätös	13 924 257
2020 tilinpäätös	12 968 651

69. Maksut Euroopan unionille (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Momentti on muutettu siirtomäärärahaksi, jotta voidaan varautua mm. Ukrainan tilanteen aiheuttamaan mahdolliseen maksujen kasvuun vuosina 2023—2025.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	2 605 000 000
2021 tilinpäätös	2 425 400 000
2020 tilinpäätös	2 087 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 1 600 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymien kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

Selvitysosa: Lisäyksestä 600 000 euroa aiheutuu siirrosta momentilta 29.01.21 opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämishankkeiden rahoittamiseen ja 1 000 000 euroa siirrosta momentilta 29.10.01 opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämishankkeiden ja akuutin määrärahatilanteen rahoittamiseen.

2022 IV lisätalousarvio	1 600 000
2022 II lisätalousarvio	156 000
2022 talousarvio	18 574 000
2021 tilinpäätös	18 114 000
2020 tilinpäätös	17 797 000

04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 19 175 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 13 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 5 375 000 euroa aiheutuu hoiva-avustajakoulutuksesta, siihen liittyvästä hakevasta toiminnasta ja tukitoimista sekä 13 800 000 euroa peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista. Määrärahan käyttöaikaa on tarpeen jatkaa, koska vuonna 2022 tehdyt hankintapäätökset tulevat maksuun vuonna 2023. Hankinnoista maksetaan palveluntuottajille vasta, kun ostettu koulutus on toteutunut.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	19 175 000
2022 talousarvio	14 450 000
2021 tilinpäätös	49 100 000

21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 600 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 29.01.01 opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

2022 IV lisätalousarvio	-600 000
2022 II lisätalousarvio	-204 000
2022 talousarvio	2 611 000
2021 tilinpäätös	3 161 000
2020 tilinpäätös	2 661 000

53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 604 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 10 604 000 euroa jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman (RRF pilari3) mukaisten menojen ja avustusten maksamiseen osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 604 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman (RRF pilari3) mukaisten menojen ja avustusten maksamiseen tarkoitetun peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista. Määrärahan käyttöaika on tarpeen jatkaa johtuen EU:n ohjeistuksen viipymisestä ja komission kanssa käytyjen keskustelujen kestosta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	1 604 000
2022 talousarvio	16 010 000
2021 tilinpäätös	6 210 000
2020 tilinpäätös	46 510 000

10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.01.01 opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämishankkeiden ja akuutin määrärahatilanteen rahoittamiseen.

2022 IV lisätalousarvio	-1 000 000
2022 II lisätalousarvio	314 000
2022 talousarvio	42 514 000
2021 tilinpäätös	42 260 000
2020 tilinpäätös	36 245 000

30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 63 500 000 euroa avustusten maksamiseen turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien lasten varhaiskasvatukseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 29.10.31 suomen ja ruotsin kielen opetuksen järjestämiseen Ukrainasta tuleville turvapaikanhakijoille.

2022 IV lisätalousarvio	-3 500 000
2022 II lisätalousarvio	126 000 000
2022 talousarvio	488 609 000
2021 tilinpäätös	490 713 396
2020 tilinpäätös	815 676 641

31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtiosuuteen oikeuttavien yksikköjen enimmäismäärän estämättä määrärahaa saa käyttää enintään 16 830 000 euroa 100 %:n valtiosuutena maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyyn koulutukseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu siirrosta momentilta 29.10.30 suomen ja ruotsin kielen opetuksen järjestämiseen Ukrainasta tuleville turvapaikan hakijoille.

2022 IV lisätalousarvio	3 500 000
2022 II lisätalousarvio	1 500 000
2022 talousarvio	173 241 000
2021 tilinpäätös	169 770 477
2020 tilinpäätös	181 190 453

20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus

30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 100 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää 1 005 636 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille, mistä 70 000 000 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen, tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen sekä opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen myönnettäviin perusrahoituksen harkinnanvaraisiin korotuksiin.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on enintään 184 800 opiskelijavuotta, mistä työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen kohdennettava tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on vähintään 8 400 opiskelijavuotta.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 000 000 euroa aiheutuu ukrainalaisille pakolaisille järjestettävästä ammatillisesta koulutuksesta ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta ja 3 100 000 euroa työvoimakoulutuksena järjestettävän hoiva-avustajakoulutuksen lisäämisestä.

2022 IV lisätalousarvio	6 100 000
2022 II lisätalousarvio	26 000 000
2022 talousarvio	1 015 393 000
2021 tilinpäätös	987 512 055
2020 tilinpäätös	963 814 656

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu digitaalisista ja fyysisistä turvallisuusinvestoinneista.

2022 IV lisätalousarvio	500 000
2022 II lisätalousarvio	120 000
2022 talousarvio	19 548 000
2021 tilinpäätös	19 935 000
2020 tilinpäätös	19 608 000

53. *Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkausmenoihin.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys aiheutuu tarpeesta maksaa Kotimaisten kielten keskuksen palkkausmenoja rahapelien voittovaroista.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	71 501 000
2021 tilinpäätös	71 997 924
2020 tilinpäätös	71 301 520

55. *Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 12 650 000 euroa ammattikorkeakoulujen muuhun harkinnanvaraiseen rahoitukseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU/ETA-maiden ulkopuolella sosiaali- ja terveysalan koulutuksen suorittaneiden sairaanhoitajien ammatinharjoittamisoikeuteen liittyvän pätevyitysmiskoulutuksen kehittämisestä.

2022 IV lisätalousarvio	500 000
2022 II lisätalousarvio	1 000 000
2022 talousarvio	919 696 000
2021 tilinpäätös	896 993 000
2020 tilinpäätös	949 472 000

70. Opintotuki

52. *Opintolainojen valtioneuvoston takaus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 000 000 euroa aiheutuu maksuvapautusten määrän kasvusta ja 3 000 000 euroa takausvastuumenojen kasvusta.

2022 IV lisätalousarvio	7 000 000
2022 talousarvio	132 200 000
2021 tilinpäätös	118 464 789
2020 tilinpäätös	102 952 280

80. Taide ja kulttuuri

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu asuntojen korjauskustannusten kasvusta.

2022 IV lisätalousarvio	300 000
2022 II lisätalousarvio	411 000
2022 talousarvio	2 105 000
2021 tilinpäätös	2 803 000
2020 tilinpäätös	3 200 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 331 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Paimion parantolan kiinteistön käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Bulevardin Teatteriyhdistys ry:n tilakustannusten kattamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 1 500 000 euroa avustuksen myöntämiseen Suomen Ilmailumuseon investointihankkeeseen.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 603 000 euroa aiheutuu Kansallisteatterin pienen näyttämön peruskorjausten kustannusten kasvusta, 2 800 000 euroa Paimion parantolan kiinteistön käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamisesta ja 428 000 euroa siirrosta momentilta 29.80.53 Bulevardin Teatteriyhdistys ry:n tilakustannusten kattamiseen.

Lisäyksestä 1 500 000 euroa on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu avustuksesta Suomen Ilmailumuseolle uuden tilan hankkimiseksi Ilmailumuseon tarpeisiin. Hankkeen toteuttaminen on viivästynyt, minkä vuoksi hankkeelle myönnetyn avustuksen käyttöaikaa on tarpeen jatkaa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	8 331 000
2022 II lisätalousarvio	-10 000
2022 I lisätalousarvio	28 180 000
2022 talousarvio	53 640 000
2021 tilinpäätös	90 008 000
2020 tilinpäätös	107 784 000

53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 428 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 29.80.50 Bulevardin Teatteriyhdistys ry:n tilakustannusten kattamiseen Aleksanterin teatterin kiinteistön myynnin johdosta.

2022 IV lisätalousarvio	-428 000
2022 talousarvio	24 961 000
2021 tilinpäätös	23 181 622
2020 tilinpäätös	25 282 877

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 23 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2022 saa tehdä siirtymäkauteen 2021—2022 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 77 000 000 eurolla ja maaseuturahaston elpymisvälineeseen kohdistuvia myöntämispäätöksiä 18 300 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden vähennys 23 000 000 euroa kohdentuu siirtymäkauden maatalouden investointiavustuksiin. Määrärahan vähennyksestä on 16.8.2022 hyväksytyn Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 ohjelmamuutoksen mukaisesti 20 400 000 euroa siirtoa momentille 30.10.43 ja 2 600 000 euroa momentille 30.20.43. Vähennyksestä 9 660 000 euroa on EU-osuutta ja 13 340 000 euroa valtion osuutta.

2022 IV lisätalousarvio	-23 000 000
2022 II lisätalousarvio	7 000 000
2022 talousarvio	110 245 000
2021 tilinpäätös	71 500 000
2020 tilinpäätös	88 326 000

41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lainojen viitekorkojen noususta aiheutuvasta korkotuen kokonaismäärän kasvusta.

2022 IV lisätalousarvio	10 000 000
2022 talousarvio	15 000 000
2021 tilinpäätös	13 158 342
2020 tilinpäätös	12 705 663

43. *Eläinten hyvinvointikorvaukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 20 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on 16.8.2022 hyväksytyn Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelman 2014—2020 ohjelmamuutoksen mukaisesti siirtoa momentilta 30.10.40 ja se on tarkoitus kohdentaa tukivuosien 2021 ja 2022 eläinten hyvinvointikorvausten maksuihin. Lisäyksestä 8 568 000 euroa on EU-osuutta ja 11 832 000 euroa valtion osuutta.

2022 IV lisätalousarvio	20 400 000
2022 talousarvio	65 000 000
2021 tilinpäätös	65 000 000
2020 tilinpäätös	62 767 000

20. Maa- ja elintarviketalous

20. *Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 4 950 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 750 000 euroa aiheutuu eläintautitorjunnan kustannuksista ja 2 200 000 euroa kunnille eläinlääkintähuoltolain (765/2009) nojalla maksettavien korvausten kasvusta.

2022 IV lisätalousarvio	4 950 000
2022 talousarvio	5 948 000
2021 tilinpäätös	10 265 448
2020 tilinpäätös	6 128 717

43. *Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on 16.8.2022 hyväksytyn Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelman 2014—2020 ohjelmamuutoksen mukaisesti siirtoa momentilta 30.10.40 ja se on tarkoitus kohdentaa neuvontatoimenpiteen rahoitukseen. Lisäyksestä 1 092 000 euroa on EU-osuutta ja 1 508 000 euroa valtion osuutta.

2022 IV lisätalousarvio	2 600 000
2022 talousarvio	350 396 000
2021 tilinpäätös	387 190 000
2020 tilinpäätös	246 200 000

40. Luonnonvaratalous

22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksen mukainen maankäyttösektorin ilmastokestävien toimenpiteiden rahoitukseen kohdistuva vähennyksen osuus.

2022 IV lisätalousarvio	-1 500 000
2022 II lisätalousarvio	3 000 000
2022 talousarvio	30 477 000
2021 tilinpäätös	33 497 000
2020 tilinpäätös	31 895 000

31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tulvapenkereiden kunnostushankkeen määrärahojen uudelleenbudjetoinnista.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	300 000
2022 talousarvio	10 836 000
2021 tilinpäätös	8 636 000
2020 tilinpäätös	18 566 000

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 20 313 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR) rahoitettavan Suomen ohjelman 2021—2027 käynnistyksen viivästyisestä. Euroopan komissio hyväksyi ohjelman 3.8.2022. Toimeenpanon viivästyisestä johtuen komissio on päättänyt siirtää vuodelle 2021 ohjelman toimeenpanoon osoitetut määrärahat myöhemmille vuosille. Vuoden 2021 talousarviossa ohjelman toimeenpanoon on osoitettu määrärahaa yhteensä 20 313 000 euroa, josta kansallista osuutta on 9 205 000 euroa ja EU-osuutta 11 108 000 euroa. Komission päätöksen mukaisesti määräraha peruutetaan ja se tullaan budjetoimaan uudelleen vuosien 2023—2025 talousarvioissa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	7 391 000
2022 talousarvio	23 916 000
2021 tilinpäätös	29 158 000
2020 tilinpäätös	33 243 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 297 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ukrainan ja Moldovan siviililennonvarmistuspalveluiden tukemisesta.

2022 IV lisätalousarvio	297 000
2022 II lisätalousarvio	289 000
2022 talousarvio	17 328 000
2021 tilinpäätös	19 262 000
2020 tilinpäätös	16 525 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 3 115 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 43 000 euroa terroristisen verkkosisällön leviämisen estämisestä ja kertaluonteisena lisäyksenä 3 242 000 euroa, joka aiheutuu Euroopan lennonvarmistusjärjestön Eurocontrolin vuoden 2022 jäsenmaksusta ja vähennyksenä 150 000 euroa vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lakiesityksen taloudellisten vaikutusten poistosta lain voimaantulon viivästymisen johdosta, 6 000 000 euroa tietoturvaseteliin tarkoitetun määrärahan siirtona momentille 31.20.51 sekä 250 000 euroa kyberkompetenssihankkeiden kansalliseen omarahoitukseen tarkoitetun määrärahan siirtona momentille 31.20.51.

2022 IV lisätalousarvio	-3 115 000
2022 II lisätalousarvio	7 449 000
2022 talousarvio	94 971 000
2021 tilinpäätös	91 505 000
2020 tilinpäätös	80 186 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 52 242 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tasomuutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	52 242 000
2022 talousarvio	472 758 000
2021 tilinpäätös	477 223 882
2020 tilinpäätös	489 670 704

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 23 933 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sijoituksiin suoraan liikenne- ja viestintäministeriön omistukseen perustettujen hankeyhtiöiden osakepääomaan tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä yhtiöiden perustamisesta aiheutuviin viranomaismaksuihin. Maksettavaa pääomaa saa käyttää suoraan liikenne- ja viestintäministeriön omistukseen perustetuissa hankeyhtiössä Turun, Tampereen ja itäisen suunnan suunnittelukustannusten kattamiseen ja toiminnan organisoinnista syntyviin sekä muihin kustannuksiin. Valtion omistusosuus suunnittelyyhtiöissä on vähintään 51 prosenttia. Pääomituksen edellytyksenä on, että kaupungit ja muut mahdolliset hyötyvät julkisyhteisöt sitoutuvat maksamaan syntyviä suunnittelun kokonaiskustannuksia siten, että valtion osuudeksi niistä jää enintään 51 prosenttia. Valtio ei luovuta miltään osin päätösvaltaansa hankeyhtiöille taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävässä asioissa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 23 933 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu siitä, että hankeyhtiöiden toiminnan alkuvaiheessa kustannusten tarkkaa ajoittumista on vaikea arvioida.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	23 933 000
2021 tilinpäätös	6 000 000
2020 tilinpäätös	37 371 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 32 728 000 euroa.

Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa tehty vuoden 2020 talousarviossa myönnetyn kolmevuotisen siirtomäärärahan peruutus 600 000 euroa kumotaan.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 31 428 000 euroa aiheutuen korjausvelan ja kustannusten nousun hallinnasta ja 1 900 000 euroa Inkoon meriväylän

ja Etelä-Suomen talviväylän merimerkintöjen parantamisesta LNG-kuljetusten sujuvan ja turvallisen satamassakäynnin turvaamiseksi sekä vähennyksenä 600 000 euroa teknisenä korjauksena vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa Emäjoen kevyen liikenteen sillan rakentamiseen liittyvän uudelleenbudjetoinnin perumisesta. Emäjoen hankkeen toteuttaminen jatkuu kuitenkin valtion 600 000 euron rahoitusosuudella.

Määrärahan peruuttamisen kumoaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	32 728 000
2022 II lisätalousarvio	40 600 000
2022 talousarvio	1 387 239 000
2021 tilinpäätös	1 434 554 000
2020 tilinpäätös	1 481 720 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 3 768 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

- 1) vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 17 000 000 euroa
- 2) Tampere—Jyväskylä -radan parantaminen, 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 24 500 000 euroa
- 3) vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 31 000 000 euroa
- 4) vt 5 Hurus—Hietanen -tieosuuden kehittäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 12 300 000 euroa
- 5) Laurila—Tornio—Haaparanta -rataosan sähköistäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 18 000 000 euroa
- 6) Joensuun ratapihan parantaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 83 000 000 euroa
- 7) Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 42 000 000 euroa
- 8) Iisalmi—Ylivieska, sähköistys ja Iisalmen kolmioraide liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 64 000 000 euroa
- 9) Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 155 000 000 euroa
- 10) vt 4 Äänekoski—Viitasaari -tieosuuden kehittäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 50 000 000 euroa
- 11) Hailuodon kiinteä yhteys liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 106 000 000 euroa

12) Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset lukien enintään 6 800 000 euroa

13) Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa—Turku kaksoisraiteen rakentaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmat sopimukset mukaan lukien enintään 54 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 42 600 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 3 788 000 euroa vuoden 2022 toisen lisätalousarvion oikaisuna sekä lisäyksenä 20 000 euroa hankkeen Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt menoina.

Aiemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksien tarkistus:

Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 2 000 000 eurolla 15 000 000 eurosta 17 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta.

Tampere—Jyväskylä -radan parantaminen, 1. vaihe

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 500 000 eurolla 19 000 000 eurosta 24 500 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu laajentuneesta ja tarkentuneesta hankesisällöstä.

Vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 6 000 000 eurolla 25 000 000 eurosta 31 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta ja suunnitteluvaiheeseen verrattuna lisäantyneistä pohjanvahvistusten määristä.

Vt 5 Hurus—Hietanen -tieosuuden kehittäminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 300 000 eurolla 7 000 000 eurosta 12 300 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu siitä, että alkuperäinen valtuus myönnettiin 15 vuotta vanhan tiesuunnitelman perusteella, jonka jälkeen tien kunto on heikentynyt ja vaatimukset ovat nousseet.

Laurila—Tornio—Haaparanta -rataosan sähköistäminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 8 000 000 eurolla 10 000 000 eurosta 18 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu ratasuunnitelmavaiheessa täsmentyneestä aiempaa korkeammasta kustannusarviosta.

Joensuun ratapihan parantaminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 9 000 000 eurolla 74 000 000 eurosta 83 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta.

Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 12 000 000 eurolla 30 000 000 eurosta 42 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta ja tavaraliikenteen sujuvaan läpikulkuun tarvittavan vaihdeyhdyden rakentamisesta.

Iisalmi—Ylivieska, sähköistys ja Iisalmen kolmioraide

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 500 000 eurolla 58 500 000 eurosta 64 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta.

Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 000 000 eurolla 150 000 000 eurosta 155 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta.

Vt 4 Äänekoski—Viitasaari -tieosuuden kehittäminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 28 800 000 eurolla 21 200 000 eurosta 50 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu siitä, että alkuperäinen valtuus myönnettiin vanhenemisuhan alla olleen tiesuunnitelman perusteella. Liikennetekniset ratkaisut, hankkeen laajuus ja kustannusarvio eivät olleet enää ajan tasalla. Lisäsuunnittelun myötä hankkeen kustannusarvio on noussut. Lisäksi rakentamisen kustannustaso on noussut.

Hailuodon kiinteä yhteys

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 10 000 000 eurolla 96 000 000 eurosta 106 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta.

Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 1 800 000 eurolla 5 000 000 eurosta 6 800 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankekokonaisuuden tarkentumisesta, suunnittelutyön yleisestä kustannustason noususta sekä hankkeen aikana ilmenneiden lisäselvitysten tarpeesta.

Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa—Turku kaksoisraiteen rakentaminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 20 250 000 eurolla 33 750 000 eurosta 54 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu kustannusten noususta sekä hankkeen sisällön tarkentumisesta ja laajentumisesta.

Uuden hankkeen perusteluna esitetään:

Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt

Hankkeessa vt 9 liikennejärjestelyjä parannetaan, liikennettä sujuvoitetaan ja matka-aikoja lyhennetään sekä liikenneturvallisuutta parannetaan. Hankkeessa vt 9 ja st 562 nykyiset tasoliittymät korvataan eritasoliittymällä ja korvaavilla tieyhteyksillä. Valtatieosuus toteutetaan 2+2 -kaksitaistena ja sille rakennetaan varalaskupaikka. Lisäksi parannetaan jalankulku- ja pyöräilyväyliä sekä tehdään yksityistiejärjestelyitä. Hanke tukee maankäytön kehittämistä suunnittelualueella.

2022 IV lisätalousarvio	-3 768 000
2022 II lisätalousarvio	-15 556 000
2022 talousarvio	477 500 000
2021 tilinpäätös	451 248 000
2020 tilinpäätös	391 686 000

78. *Eräät väylähankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen Suhangon kaivoksen tieyhteyden rakentaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 3 150 000 euroa edellyttäen, että kaivostoiminta on käynnistynyt.

Selvitysosa: Suhangon kaivoksen tieyhteys -hankkeessa rakennetaan noin 10 kilometrin tieyhteys Rovaniemen ja Ranuan väliseltä kantatieltä 78 Suhangon kaivosalueelle. Kaivoksen rakentaminen ja toiminta edellyttävät tieyhteyttä. Hanke on yhteiskuntataloudellisesti kannattava hyöty-kustannussuhteen ollessa 5,4. Hanke on valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukainen.

Suhangon kaivostien rakentaminen sisältyy Väyläviraston investointiohjelmaan (kori 1B) ehdollisena yhteisrahoitusratkaisun löytymiselle. Tiehanke toteutettaisiin valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisella sopimuksellisen yhteisrahoituksen mallilla sekä jälkirahoitusmallilla, jossa kaivosyhtiö rahoittaisi tieyhteyden rakentamisen ensin kokonaan. Valtion osuus maantien osuudesta olisi 50 %, kuitenkin enintään 3,15 milj. euroa, jonka valtio maksaisi takaisin kaivosyhtiölle sillä edellytyksellä, että kaivostoiminta on käynnistynyt. Valtion määrärahatarpeet kohdistuvat arviolta vuosille 2027—2028.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2021 tilinpäätös	7 550 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

50. *Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen ja eräiden muiden valtioneuvoston tukitehtävien toteuttamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 521 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 521 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu siitä, että vuonna 2020 myönnetyn määrärahan käyttö ajoittuu osittain vuoden 2022 jälkeisille vuosille.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	3 521 000
2022 II lisätalousarvio	4 700 000
2022 talousarvio	15 000 000
2021 tilinpäätös	5 050 000
2020 tilinpäätös	10 605 000

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 771 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 541 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten että, määrärahasta on varattu 1 500 000 euroa Sähköisen raskaan liikenteen ekosysteemin kehittäminen -hankkeelle (RRF pilari3).

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää tietoturvasetelinä maksettaviin valtionavustuksiin sekä pienten ja keskisuurten yritysten kyberkompetenssihankkeiden kansalliseen omarahoitukseen.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Hankintatuki täyssähköhenkilöautoille sisältäen henkilöautojen etanoli- ja kaasukonversiotuet	13 521 000
Hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille pakettiautoille	4 500 000
Hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille kuorma-autoille	5 000 000
Sähköisen raskaan liikenteen ekosysteemi (RRF pilari3)	1 500 000
Tieliikenteen turvallisuustoiminta	8 600 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki ja luotsausvalmiuden ylläpito	3 800 000
Tietoturvasetelinä maksettavat valtionavustukset	6 000 000
Kansallinen omarahoitusosuus pk-yritysten kyberkompetenssihankkeisiin	250 000
Yhteensä	44 012 000

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 6 000 000 euroa aiheutuen siirrosta momentilta 31.01.02 tietoturvasetelinä maksettaviin valtionavustuksiin sekä 250 000 euroa siirrosta momentilta 31.01.02 pienten ja keskisuurten yritysten kyberkompetenssihankkeiden valtionavustuksina maksettavaan kansalliseen omarahoitukseen, 521 000 euroa peruutetun määrärahan täyssähköautojen hankintatukeen kohdennettavasta uudelleenbudjetoinnista ja 3 500 000 euroa määrärahan aikaistuksesta täyssähköautojen hankintatukeen vuodelta 2023.

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 2 500 000 euroa vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivien ajoneuvojen hankinta- ja konversiotuesta (RRF pilari 3) EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksestä johtuen.

Määrärahasiirtojen ja momentin perustelujen täydentämisen johdosta käyttösuunnitelmaan on lisätty kohdat Tietoturvasetelinä maksettavat valtionavustukset ja Kansallinen omarahoitusosuus pk-yritysten kyberkompetenssihankkeisiin.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	7 771 000
2022 II lisätalousarvio	15 500 000
2022 talousarvio	20 741 000
2021 tilinpäätös	98 760 000
2020 tilinpäätös	61 041 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 909 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 2 099 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3).

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 626 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 829 000 euroa aiheutuu jatkuvan oppimisen uudistuksen (RRF pilari3) rahoituksen siirrosta momentilta 32.01.02 ja 80 000 euroa siirrosta momentilta 32.01.08 johtuen kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalan laajentumisen siirtymisestä vuodelle 2023.

Määrärahan peruuttamisesta 100 000 euroa kohdistuu energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 100 000 euroa investointeihin uuteen energiateknologiaan (RRF pilari1), 106 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen (RRF pilari1), 20 000 euroa teollisuuden prosessien suoraan sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) sekä 300 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3) varattuun määrärahaan. Peruuttaminen johtuu määrärahatarpeen siirtymisestä vuodelle 2023.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	909 000
2022 II lisätalousarvio	320 000
2022 talousarvio	38 207 000
2021 tilinpäätös	38 401 000
2020 tilinpäätös	37 137 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 243 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu

- 1) 60 000 euroa Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3)
- 2) 1 176 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3) ja
- 3) 70 000 euroa kasvun kiihdyttämisohjelmaan (RRF pilari3)

osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 100 000 euroa pientalojen öljylämmityksestä luopumisen avustusten käsittelyyn, 225 000 euroa Brexit-mukautusvarauksesta aiheutuviin menoihin, 361 000 euroa perhevapaalta töihin -hankkeen menojen siirtona momentilta 32.30.51 sekä vähennyksenä 1 100 000 euroa öljylämmityksestä luopumisen (RRF pilari1) rahoituksen poistumisena ja 829 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistuksen (RRF pilari3) rahoituksen siirtona momentille 32.01.01.

2022 IV lisätalousarvio	-243 000
2022 II lisätalousarvio	6 566 000
2022 talousarvio	194 857 000
2021 tilinpäätös	188 670 000
2020 tilinpäätös	187 350 000

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 943 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 400 000 euroa aiheutuu ukrainalaisten työnhakijoiden palvelujen turvaamisesta, 483 000 euroa TE-palvelu-uudistuksesta, 700 000 euroa työkykykoordinaattoreiden palkkaukseen siirrosta momentilta 32.30.51 ja 360 000 euroa harkinnanvaraisten kulukorvausten käsittelyyn siirtona momentilta 32.30.51.

2022 IV lisätalousarvio	3 943 000
2022 II lisätalousarvio	-764 000
2022 talousarvio	267 929 000
2021 tilinpäätös	210 516 000
2020 tilinpäätös	243 137 000

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu analyysointin hankkimisesta akkumineraalien ja kiertotalouden tutkimukseen.

2022 IV lisätalousarvio	700 000
2022 II lisätalousarvio	228 000
2022 talousarvio	32 845 000
2021 tilinpäätös	33 347 000
2020 tilinpäätös	34 386 000

05. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 160 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 6 000 000 euroa matkailualan kestävään ja digitaalisen kasvuun (RRF pilari3).

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 160 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 000 000 euroa aiheutuu Suomeen suuntautuvan kansainvälisen matkailukysynnän edistämistoimenpiteistä, 160 000 euroa peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista korona-avustusten käsittelyyn ja 1 000 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemisen (RRF pilari3) uudelleenkohdennuksesta.

Määrärahan peruuttaminen johtuu korona-avustuksiin liittyvien tehtävien jatkumisesta vuonna 2023.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	3 160 000
2022 II lisätalousarvio	523 000
2022 talousarvio	108 763 000
2021 tilinpäätös	107 268 000
2020 tilinpäätös	112 280 000

06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuluttajaneuvontaa koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla annetussa asetuksessa (720/2014) määritellyistä tehtävistä aiheutuvien kulujen korvaamiseen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	168 000
2022 talousarvio	18 928 000
2021 tilinpäätös	18 460 000
2020 tilinpäätös	18 200 000

07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 2 700 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu yhtenäispatenttijärjestelmän voimaantulon siirtymisestä vuodelle 2023.

2022 IV lisätalousarvio	-2 700 000
2022 talousarvio	12 936 000
2021 tilinpäätös	6 227 112
2020 tilinpäätös	6 569 938

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 240 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalan laajentumisen siirtymisestä vuodelle 2023, mistä 80 000 euroa on siirtoa momentille 32.01.01.

2022 IV lisätalousarvio	-240 000
2022 II lisätalousarvio	610 000
2022 talousarvio	22 495 000
2021 tilinpäätös	21 706 000
2020 tilinpäätös	20 625 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys*40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 36 550 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2022 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 571 518 000 eurolla.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että valtuudesta 14 700 000 euroa on varattu mikroelektronikan arvoketjuun (RRF pilari2), valtuudesta 7 300 000 euroa on varattu 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöihin (RRF pilari2), valtuudesta 20 000 000 euroa on varattu innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämiseen (RRF pilari3) sekä määrärahasta 800 000 euroa ja valtuudesta 1 000 000 euroa on varattu matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3).

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 300 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3) sekä vähennyksenä 1 650 000 euroa mikroelektronikan arvoketjuun (RRF pilari2), 1 400 000 euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöihin (RRF pilari2) ja 3 800 000 euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämiseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksina sekä 30 000 000 euroa maksatusten tarkistuksina.

Valtuuden vähennys 1 000 000 euroa aiheutuu matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemisen (RRF pilari3) uudelleenkehittämisestä.

2022 IV lisätalousarvio	-36 550 000
2022 II lisätalousarvio	-20 650 000
2022 talousarvio	475 550 000
2021 tilinpäätös	458 077 628
2020 tilinpäätös	979 578 106

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 111 480 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtuudesta on varattu 154 350 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1) ja 124 350 000 euroa energiateknologian uusiin investointeihin (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 61 740 000 euroa aiheutuu energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1) ja 49 740 000 euroa energiateknologian uusiin investointeihin (RRF pilari1) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksista.

2022 IV lisätalousarvio	-111 480 000
2022 II lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	230 560 000
2021 tilinpäätös	30 690 127
2020 tilinpäätös	31 971 088

47. Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu EU-lainsäädännön mukaisen notifikaatiomenettelyn viivästymisestä.

2022 IV lisätalousarvio	-15 000 000
2022 II lisätalousarvio	15 000 000
2022 talousarvio	13 200 000
2021 tilinpäätös	8 000 000
2020 tilinpäätös	7 400 000

48. *Uusiutuvan energian tuotantotuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 133 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu korkeasta sähkön markkinahinnasta.

2022 IV lisätalousarvio	-133 000 000
2022 II lisätalousarvio	-174 211 000
2022 talousarvio	309 611 000
2021 tilinpäätös	201 023 765
2020 tilinpäätös	324 389 666

49. *InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus* (arviomääräraha)

Valtuus

Vuonna 2022 saa tehdä InvestEU-ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen kohdistuvia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2022 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 14 100 000 eurolla.

Selvitysosa: Pienten ja keskisuurten yritysten, kotitalouksien ja asunto-osakeyhtiöiden siirtymää pois fossiilisista energialähteistä vauhditetaan Euroopan laajuisesti InvestEU-ohjelmalla. Ohjelman rahoitusvälineellä tuetaan investointeja, joilla parannetaan rakennusten energiatehokkuutta tai uusitaan lämmitysjärjestelmiä uusiutuvia energiamuotoja, kuten maalämpöä, tuuli- ja aurinkoenergiaa hyödyntäviksi. Ohjelma mahdollistaa kohdennuksen myös mm. kulkuneuvojen latausinfrastruktuurin rakentamiseen sekä kaasu- ja sähköautojen hankintoihin sekä muihin ympäristöystävällisiin investointeihin.

InvestEU-ohjelman hyödyntäminen räätälöidysti jäsenvaltiossa ja osana alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa edellyttää rahoitusosuussopimuksen allekirjoittamista jäsenvaltion ja Euroopan komission välillä. Valtuudella sitoudutaan ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen.

Ohjelman kansallinen rahoitusosuus 100 milj. euroa koostuu momenttien 32.20.49 ja 35.20.95 yhteensä 59,75 milj. euron valtuuksien lisäksi 31,6 milj. euron kohdennuksesta olemassa olevista rakennerahastovaroista ja 8,7 milj. euron valtiontakauksesta, joka sisältyi vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon.

Valtuudesta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 2025.

InvestEU-ohjelman kansallista rahoitusosuutta rahoitetaan myös momentilta 35.20.95.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2022 IV lisätalousarvio

—

88. *Pääomasijoitus Ilmatorahasto Oy:lle* (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 100 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	300 000 000

30. Työllisyys ja yrittäjyys

31. Ravitsemisyrittäjien tukeminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ravitsemisyrittäjien uudelleen työllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain (403/2020) mukaisesti ravitsemisliikkeiden uudelleen työllistämisen tukemiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Koronapandemiasta johtuen vuonna 2020 otettiin käyttöön ravitsemisyrittäjien uudelleen työllistämisen tuki. Tuen haku loppui 31.10.2020. Vuonna 2022 määrärahaa kohdennetaan aiemmin tehtyjen päätösten tarkistuslaskennassa todettuihin muutostarpeisiin ja kompensointiopäätöksistä tehtyjen valitusten mahdollisiin korvauksiin.

2022 IV lisätalousarvio	3 200 000
2021 tilinpäätös	10 661 799
2020 tilinpäätös	125 294 015

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 16 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu korona-avustusten arvioitua pienemmästä toteutumisesta sekä hankkeiden toteutusaikataulun myöhentymisestä.

2022 IV lisätalousarvio	-16 000 000
2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	35 630 000
2021 tilinpäätös	50 153 102
2020 tilinpäätös	281 088 513

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 591 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 980 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 700 000 euroa aiheutuu työkykykoordinaattoreiden palkkauksen siirrosta momentille 32.01.03, 360 000 euroa harkinnanvaraisten kulukorvausten käsittelyyn siirtona momentille 32.01.03, 361 000 euroa perhevapaalta töihin -hankkeen menojen siirrosta

momentille 32.01.02 ja 170 000 euroa työllisyyden kuntakokeilujen valvonnan siirrosta momentille 28.40.01.

Määrärahan peruuttaminen johtuu turveyrittäjille suunnattujen palvelujen ennakoitua vähäisemmästä kysynnästä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	-1 591 000
2022 II lisätalousarvio	-1 700 000
2022 talousarvio	284 526 000
2021 tilinpäätös	283 571 000
2020 tilinpäätös	332 914 000

95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kotoutumisen vaikuttavuusinvestointihankkeen maksatuksen aikaistumisesta.

2022 IV lisätalousarvio	1 500 000
2022 talousarvio	5 800 000
2021 tilinpäätös	990 412
2020 tilinpäätös	—

40. Yritysten erityisrahoitus

47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 100 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tappiokorvausten ennakoitua maltillisemmasta toteutumisesta.

2022 IV lisätalousarvio	-100 000 000
2022 talousarvio	196 979 000
2021 tilinpäätös	34 943 057
2020 tilinpäätös	21 939 882

88. Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

32.40

91

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio
2020 tilinpäätös

—
400 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu covid-19 rokotustodistusjärjestelmän ylläpidon lisäkustannuksista.

2022 IV lisätalousarvio	400 000
2022 II lisätalousarvio	5 000 000
2022 talousarvio	41 472 000
2021 tilinpäätös	40 180 000
2020 tilinpäätös	22 400 000

29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tasomuutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	2 000 000
2022 II lisätalousarvio	4 271 000
2022 talousarvio	20 729 000
2021 tilinpäätös	27 754 454
2020 tilinpäätös	19 753 893

02. Valvonta

03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Suomen rajanylityspaikkojen säteilyvalvonnan ylläpidosta.

2022 IV lisätalousarvio	1 000 000
2022 II lisätalousarvio	284 000
2022 talousarvio	16 952 000
2021 tilinpäätös	14 996 000
2020 tilinpäätös	14 278 000

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu poliisin tilaamien vainajien kuljetusten menojen kasvusta vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

2022 IV lisätalousarvio	1 600 000
2022 II lisätalousarvio	541 000
2022 talousarvio	11 841 000
2021 tilinpäätös	12 895 905
2020 tilinpäätös	12 189 991

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

50. Perhe-etuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 87 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 112 000 000 euroa ostovoiman tukemiseksi loppuvuonna maksettavaan ylimääräiseen lapsilisään ja vähennyksenä 25 000 000 euroa syntyvyyden laskun vuoksi verrattuna aiemmin arvioituun tarpeeseen.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen lapsilisälain 7 §:n ja toimeentulotukilain 11 §:n muuttamisesta.

2022 IV lisätalousarvio	87 000 000
2022 talousarvio	1 593 000 000
2021 tilinpäätös	1 576 621 046
2020 tilinpäätös	1 595 351 472

53. Sotilasavustus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	2 000 000
2022 talousarvio	17 100 000
2021 tilinpäätös	16 500 000
2020 tilinpäätös	16 100 000

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 60 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua paremmasta työllisyysasteesta.

2022 IV lisätalousarvio	-60 000 000
2022 talousarvio	1 638 300 000
2021 tilinpäätös	1 610 400 000
2020 tilinpäätös	1 582 400 000

20. Työttömyysturva50. *Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 130 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua paremmasta työllisyysasteesta.

2022 IV lisätalousarvio	-130 000 000
2022 II lisätalousarvio	14 100 000
2022 I lisätalousarvio	5 000 000
2022 talousarvio	1 085 034 000
2021 tilinpäätös	965 045 577
2020 tilinpäätös	1 272 275 095

52. *Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 150 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua paremmasta työllisyysasteesta.

2022 IV lisätalousarvio	-150 000 000
2022 II lisätalousarvio	22 700 000
2022 I lisätalousarvio	25 000 000
2022 talousarvio	1 465 679 000
2021 tilinpäätös	1 557 078 502
2020 tilinpäätös	1 747 175 798

55. *Valtionosuudet Työllisyysrahastolle* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 340 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarkentuneesta arviosta.

2022 IV lisätalousarvio	-340 000
2022 talousarvio	3 840 000
2021 tilinpäätös	2 400 000
2020 tilinpäätös	2 640 800

40. Eläkkeet

54. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 130 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	1 130 000
2022 talousarvio	13 630 000
2021 tilinpäätös	11 200 000
2020 tilinpäätös	14 350 000

60. *Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu eläkkeensaajien asumistukimenojen ja kansaneläkemenojen alenemisesta.

2022 IV lisätalousarvio	-50 000 000
2022 II lisätalousarvio	38 100 000
2022 talousarvio	3 785 500 000
2021 tilinpäätös	3 693 874 633
2020 tilinpäätös	3 735 222 539

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

35. *Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuodelta 2021 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 2 622 000 euroa Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 18 §:n perusteella hankintoihin mielenterveyspalveluiden jonojen purkuun.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys perustuu laskennalliseen 9,50 euron opiskelijakohtaiseen lisäykseen ja 276 000 opiskelijaan.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	65 800 000
2021 tilinpäätös	65 800 000
2020 tilinpäätös	6 400 000

37. *Valtion korvaus kunnille laittomasti maassa oleskelevien kiireellisen sosiaalihuollon kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden kiireellisten sosiaalipalvelujen käytöstä.

2022 IV lisätalousarvio	500 000
2022 talousarvio	1 500 000
2021 tilinpäätös	1 755 783
2020 tilinpäätös	1 216 167

38. *Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 110 000 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 50 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) covid-19 testauksesta, rokottamisesta ja potilaan hoidosta aiheutuvien kustannusten sekä muiden välittömien covid-19 kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle
- 2) covid-19 testausteknologiaan liittyviin kustannuksiin
- 3) rajanylityspaikkojen covid-19 terveysturvallisuuden vahvistamisesta aiheutuviin kustannuksiin valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle
- 4) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän, myös virkaan nimettyjen, palkkaamiseen ja toimeenpanosta aiheutuvien muiden toimintamenojen maksamiseen sekä muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen avustuskokonaisuuden hallinnointia ja koordinointia varten.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2021 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 895 000 000 euroa covid-19 testauksesta ja jäljittamisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille, enintään 5 000 000 euroa covid-19 testausteknologiaan liittyviin kustannuksiin, enintään 30 000 000 euroa rajanylityspaikkojen covid-19 terveysturvallisuuden vahvistamisesta aiheutuviin kustannuksiin sekä enintään 635 000 000 euroa valtionavustuksina kunnille, kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle muiden välittömien covid-19 kustannusten korvaamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2021 siirtynyttä rajanylityspaikkojen covid-19 terveysturvallisuuden vahvistamiseen myönnettyä määrärahaa saa käyttää myös rajanylityspaikoilla testauksesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös muiden välittömien kulutusmenojen maksamiseen avustuskokonaisuuden hallinnointia ja koordinointia varten.

Selvitysosa: Määrärahasta 50 000 000 euroa on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia. Määrärahalla ja vuodelta 2021 siirtyneen määrärahan perustelujen muutoksilla varmistetaan julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle vuonna 2022 covid-19-epidemiasta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi myönnettävien valtionavustusten toimeenpano.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	110 000 000
2022 II lisätalousarvio	—
2022 I lisätalousarvio	—
2021 tilinpäätös	1 615 000 000
2020 tilinpäätös	206 000 000

39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 9 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu uudelleen kohdennuksesta sosiaalisen luototuksen luottopääoman alkurahoitukseen hyvinvointialueille.

Hallitus on antanut eduskunnalle vuoden 2023 talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi sosiaalisesta luototuksesta annetun lain muuttamisesta. Lain toimeenpano edellyttää luottopääoman alkurahoitusta. Vuoden 2023 täydentävässä talousarvioesityksessä kohdennetaan 9 500 000 euroa kyseiseen tarkoitukseen.

2022 IV lisätalousarvio	-9 500 000
2022 II lisätalousarvio	-45 000 000
2022 I lisätalousarvio	-15 000 000
2022 talousarvio	132 420 000
2021 tilinpäätös	184 800 000
2020 tilinpäätös	108 910 000

80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta

42. Valtion korvaus poronhoitajien sijaisavun kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tasomuutoksesta.

2022 IV lisätalousarvio	20 000
2022 talousarvio	400 000
2021 tilinpäätös	350 000
2020 tilinpäätös	410 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu SYKEn konesalin nopeutetusta siirrosta Valtorin tietoturvalliseen konesaliin.

2022 IV lisätalousarvio	200 000
2022 II lisätalousarvio	199 000
2022 talousarvio	24 461 000
2021 tilinpäätös	24 177 000
2020 tilinpäätös	23 440 000

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

20. Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu momentin määrärahan ennakoitua vähäisemmästä käytöstä. Määräraha on budjetoitu uudelleen vuoden 2023 talousarvioesityksessä Hituran kaivoksen vesienkäsittelyn kustannuksiin.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	2 440 000
2021 tilinpäätös	1 900 000
2020 tilinpäätös	4 400 000

22. *Eräät ympäristömenot* (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 595 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu kansallisen ulkoilutietopalvelun rakentamisen viivästymisestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	-2 815 000
2022 talousarvio	28 005 000
2021 tilinpäätös	26 185 000
2020 tilinpäätös	24 335 000

61. *Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 550 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoitua aiheutuen neljän avustushankkeen viivästymisestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	550 000
2022 II lisätalousarvio	18 000 000
2022 talousarvio	20 722 000
2021 tilinpäätös	19 067 000
2020 tilinpäätös	46 792 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. *Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin perustelujen muutos aiheutuu Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksestä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	194 000
2022 talousarvio	6 792 000
2021 tilinpäätös	6 563 000
2020 tilinpäätös	6 115 000

34. Avustukset kuntien, seurakuntien ja yhdistysten kiinteistöjen öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 4 900 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 11 000 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) nojalla kunnille, seurakunnille ja yhdistyksille myönnettävään avustukseen kunnan, seurakunnan tai yhdistyksen omistaman rakennuksen öljy- tai kaasulämmitysjärjestelmän poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen tai öljy- tai kaasulämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin.

Avustusta ei kuitenkaan myönnetä, jos lämmitysjärjestelmä muutetaan fossiilisia polttoaineita käyttäväksi rakennuskohtaiseksi lämmitysjärjestelmäksi, öljylämmitysjärjestelmä muutetaan uusiutuvalla polttoöljyllä toimivaksi tai kaasulämmitysjärjestelmä muutetaan biokaasulla toimivaksi.

Avustusta myönnetään 20 % avustuspäätöksessä avustettaviksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista.

Avustusta myönnetään 30 % kunnille avustuspäätöksessä avustettavaksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista. Kunnille myönnettäviä avustuksia korotetaan 5 prosenttiyksiköllä, jos kunta on liittynyt vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen.

Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksyttäisiin tavanomaiset lämmitysjärjestelmän muuttamisesta aiheutuneet suunnittelu-, purku-, kierrätys-, laite- ja asennuskustannukset, mukaan lukien liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä ohjaus- ja automaatiojärjestelmästä sekä öljysäiliön poistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Avustus myönnetään suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaan.

Valtionapuviranomaisena toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA.

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samaan tarkoitukseen.

Selvitysosa: Vähennys ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksestä sekä määrärahan peruutus ennakoitua pienemmästä määrärahan käytöstä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2022 IV lisätalousarvio	-4 900 000
2022 II lisätalousarvio	9 860 000
2022 talousarvio	4 900 000
2021 tilinpäätös	—
2020 tilinpäätös	14 895 000

37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 190 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu momentin määrärahan ennakoitua vähäisemmästä käytöstä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	1 250 000
2022 talousarvio	750 000
2021 tilinpäätös	250 000
2020 tilinpäätös	2 000 000

52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 7 000 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtionavustuslain (688/2001) nojalla asuinrakennuksen omistaville yhteisöille sähköisen liikenteen latausinfra rakentamiseen. Sähköisen liikenteen latausinfra rakentamisella tarkoitetaan kiinteistön sähköjärjestelmiin kohdistuvia muutostöitä, joiden tarkoituksena on mahdollistaa sähköauton toiminnallinen latausvalmius autopaikalla. Avustusta voidaan myöntää myös pysäköintiyhtiöille, jos ne toteuttavat asemakaavassa määriteltyä asukaspysäköintiä omakustannusperiaatteella ja avustuksella toteutettava latausinfra on tarkoitettu asukaspysäköinnin käyttöön. Avustusta myönnetään hankkeille, joissa toiminnallinen latausvalmius toteutetaan vähintään viidelle autopaikalle, tai alle viiden autopaikan kiinteistöillä hankkeille, joissa toiminnallinen latausvalmius toteutetaan kaikille autopaikoille. Avustusta ei myönnetä uudisrakennuskohteille

2) kulutusmenojen maksamiseen liittyen avustuksen hakijoille suunnatun opas- ja ohjemateriaalin painatukseen ja muuhun viestintään, hankkeen kannalta tarpeellisiin virkamatkoihin sekä avustuksen myöntö- ja maksatusprosessiin liittyviin tietojärjestelmäkuluihin

3) enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

4) latauslaitteisiin liittyviin kustannuksiin, mikäli latauslaitteet ovat avustusta hakevan yhteisön suorassa omistuksessa tai kohdan 1) mukaisen pysäköintiyhtiön omistuksessa ja tulevat asukas-pysäköintikäyttöön. Lisäksi edellytyksenä on, että latauslaite on varustettu sähköauton jatkuvaan säännönmukaiseen lataamiseen tarkoitetulla tyyppin 2 liittimellä (pistorasia tai pistoke), ja että siinä on valmius 11 kW tehon käyttämiseen. Lisäksi suositellaan, että latauslaitteessa on kuormanhallintatoiminnallisuus tai siihen on sellainen kytkettävissä.

Avustusta myönnetään 35 % toteutuneesta arvonlisäverollisesta kokonaiskustannuksesta, kuitenkin enintään 90 000 euroa hakijaa kohti. Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksytään sähköautojen latausinfrastruktuurin rakentamisen edellyttämät kiinteistön sähköliittymään, sähkönousuihin, sähköpääkeskukseen sekä putkitukseen ja kaapelointeihin kohdistuvat muutostyöt ja näihin liittyvät tavanomaiset maanrakennustyöt. Tarvekartoituksen ja suunnittelun kohdittuulliset kustannukset ovat avustettavia, jos itse latausinfrastruktuurin parantamistoimenpide toteutetaan. Avustuskelpoiseksi kustannukseksi yhtä hankkeessa toteutettavaa latausvalmiutta kohti hyväksytään kuitenkin enintään 4 000 euroa. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus tekee avustuspäätökset suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaan enintään myönnettyyn summaan asti.

Kaikki avustuksella toteutettavat latauspisteet ja toiminnalliset latausvalmiudet tulee olla varustettu 11 kW sähkönsyötöllä. Latausjärjestelmän sähkönsyöttökapasiteetin mitoitus ja mahdollinen kuormanhallinta voidaan toteuttaa hankkeen toteutushetken kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Avustusta voi hakea useammassa erässä. Jokaisessa toteutuserässä täytyy valmistua vähintään viisi latausvalmiutta. Pysäköintiyhtiöiden tulee toteuttaa latausvalmiuksia asukas-pysäköinnin tarpeen mukaisesti. Avustuksella toteutettua järjestelmää tai sen osia ei saa laajennuksen yhteydessä purkaa. Latauslaitteita voi hankkia avustettuna jo rakennettuun latausinfraan, vähintään viiden autopaikan tarpeisiin kerrallaan. Kaikissa tapauksissa hankittavien laitteiden tulee täyttää kohdassa 4) mainitut ehdot.

Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samaan tarkoitukseen. Avustukseen sovelletaan EU:n valtioneuvoston päätöksen de minimis -asetusta. Avustusta ei myönnetä rakennusten varustamisesta sähköautojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä annetun lain (733/2020) 6.2 §:n ja 8.2 §:n mukaisten vaatimusten toteuttamiseen. Avustuksen hakijan on hakemuksessa ilmoitettava, jos hankkeessa on kyse em. säännöksissä tarkoitettua laajamittaisesta peruskorjauksesta.

Selvitysosa: Vähennys ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksestä.

2022 IV lisätalousarvio	-7 000 000
2022 II lisätalousarvio	20 000 000
2022 talousarvio	8 500 000
2021 tilinpäätös	15 000 000
2020 tilinpäätös	7 000 000

53. *Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivityksestä.

2022 IV lisätalousarvio	-500 000
2022 talousarvio	1 500 000

55. *Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)*

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 933 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu viivästyksestä määrärahan käytössä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	6 250 000
2021 tilinpäätös	6 250 000
2020 tilinpäätös	5 290 000

56. *Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v)*

Momentilta vähennetään 28 900 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtionavustuslain (688/2001) nojalla pientalojen omistajille myönnettävään avustukseen öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen öljylämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin siten kuin asetuksella (803/2021) säädetään

2) valtionavustuslain (688/2001) nojalla pientalojen omistajille myönnettävään avustukseen pientalon maakaasua käyttävän pääasiallisen lämmitysjärjestelmän poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen kaasulämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin

3) avustuksesta viestimiseksi sekä avustuksen hakijoille suunnatun opas- ja ohjemateriaalin valmisteluun sekä hakijoiden informaatiotukeen liittyvien kulutusmenojen maksamiseen.

Maakaasusta lämmitysjärjestelmänä luovuttaessa avustusta voidaan myöntää kustannuksiin, jotka aiheutuvat ympärivuotisessa asuinkäytössä olevan pientalon fossiilista maakaasua käyttävän pääasiallisen lämmitysjärjestelmän poistamisesta ja lämmitysmuodon muuttamisesta muihin

lämmitysjärjestelmiin, lukuun ottamatta fossiilisia polttoaineita käyttäviä rakennuskohtaisia lämmitysjärjestelmiä.

Avustusta ei kuitenkaan myönnetä, jos kaasulämmitysjärjestelmä muutetaan biokaasulla toimivaksi. Avustusta myönnetään 4 000 euroa pientalon kaasulämmitysjärjestelmää kohti, kun pientalossa siirrytään kaasulämmityksestä kaukolämpöön, maalämpöpumppuun tai ilma-vesilämpöpumppuun, ja 2 500 euroa pientalon kaasulämmitysjärjestelmää kohti, kun pientalossa siirrytään kaasulämmityksestä muihin lämmitysjärjestelmiin. Avustus myönnetään suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Avustusta voidaan myöntää kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 7.4.2022 jälkeen. Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaan.

Avustusta ei myönnetä siltä osin kuin kustannukset kuuluvat asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) tai yhtiöjärjestyksen nojalla asunto-osakeyhtiön maksettavaksi.

Avustuksen myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja maksatuksen hoitaa ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus.

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samaan tarkoitukseen tai jos asuinrakennusta käytetään EU-oikeuden valtioneuvoston päätöksissä tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Vähennys ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivätyksestä.

2022 IV lisätalousarvio	-28 900 000
2022 II lisätalousarvio	40 000 000
2022 talousarvio	28 900 000
2021 tilinpäätös	34 440 000
2020 tilinpäätös	28 670 000

60. Siirto Valtion asuntorahastoon

Avustukset

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2022 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää yhteensä enintään 70 000 000 euroa asuinrakennuksille energiatehokkuusavustuksia siten kuin annettulla valtioneuvoston asetuksella (1341/2019) säädetään ja avustuksia kaukolämpölaitteistojen uusimiseen matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi siten kuin annettulla valtioneuvoston asetuksella (773/2022) säädetään.

Selvitysosa: Momentin perustelujen muutoksella yhdistetään asuinrakennusten energiaavustusten ja matalalämpöisen kaukolämmön tuen valtuudet yhdeksi yhteiseksi valtuudeksi, jolloin tuki voi paremmin kohdistua tukiin perustuvan kysynnän perusteella.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
2022 II lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	—
2021 tilinpäätös	—
2020 tilinpäätös	—

95. InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus (arviomääräraha)

Valtuus

Vuonna 2022 saa tehdä InvestEU-ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen kohdistuvia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2022 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 45 650 000 euroa.

Selvitysosa: InvestEU-ohjelman rahoitusvälineellä tuetaan investointeja, joilla parannetaan rakennusten energiatehokkuutta tai uusitaan lämmitysjärjestelmiä uusiutuvia energiamuotoja, kuten maalämpöä, tuuli- ja aurinkoenergiaa hyödyntäviksi. Ohjelma mahdollistaa kohdennuksen myös mm. kulkuneuvojen latausinfrastruktuurin rakentamiseen sekä kaasu- ja sähköautojen hankintoihin sekä muihin ympäristöystävällisiin investointeihin.

InvestEU-ohjelman hyödyntäminen räätälöidysti jäsenvaltiossa ja osana alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa edellyttää rahoitusosuussopimuksen allekirjoittamista jäsenvaltion ja Euroopan komission välillä. Valtuudella sitoudutaan ohjelman kansalliseen rahoitusosuuteen.

Ohjelman kansallinen rahoitusosuus 100 milj. euroa koostuu momenttien 32.20.49 ja 35.20.95 yhteensä 59,75 milj. euron valtuuksien lisäksi 31,6 milj. euron kohdennuksesta olemassa olevista rakennerahastovaroista ja 8,7 milj. euron valtiontakauksesta, joka sisältyi vuoden 2022 toiseen lisätalousarvioon.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2025	2026	2027	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Vuoden 2022 sitoumukset	5 830	19 910	19 910	45 650

InvestEU-ohjelman kansallista rahoitusosuutta rahoitetaan myös momentilta 32.20.49.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2022 IV lisätalousarvio	—
-------------------------	---

Pääluokka 36

VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 109 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu korkomenoarvion tarkistamisesta toteutuneiden korkomenojen, toteutuneen lainanoton sekä toteutuneen korkotasokehityksen mukaisesti. Korkomenojen arvioinnissa on laskentaoletuksena käytetty laskentahetken markkinakorkotasoja, 0,61 prosentin lyhyttä korkoa kolmen kuukauden korkojaksoille ja 1,68 prosentin pitkää korkoa kymmenen vuoden korkojaksoille.

2022 IV lisätalousarvio	109 000 000
2022 II lisätalousarvio	167 000 000
2022 talousarvio	507 000 000
2021 tilinpäätös	775 824 349
2020 tilinpäätös	890 991 520